

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AŠO) XLVII (41)

Štev. (No.) 10-11

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

31. marca 1988

SPET JE NEDELJA VSTAJENJA

Zapojmo —
s smehljajem vsaj, z ljubko besedo
(če nimamo v grlu strun) —
zapojmo!

Ker spet je Nedelja Vstajenja
in Jezus Gospod živi!

Pomislil: živi!

Preboden z našo bedo,
da plača za naš račun,
najvišji račun
za vrnitev življenja
od zemlje do večnosti...

Zapojmo!
Ker Jezus zares se je vrnil
iz grobnice
tretji dan.

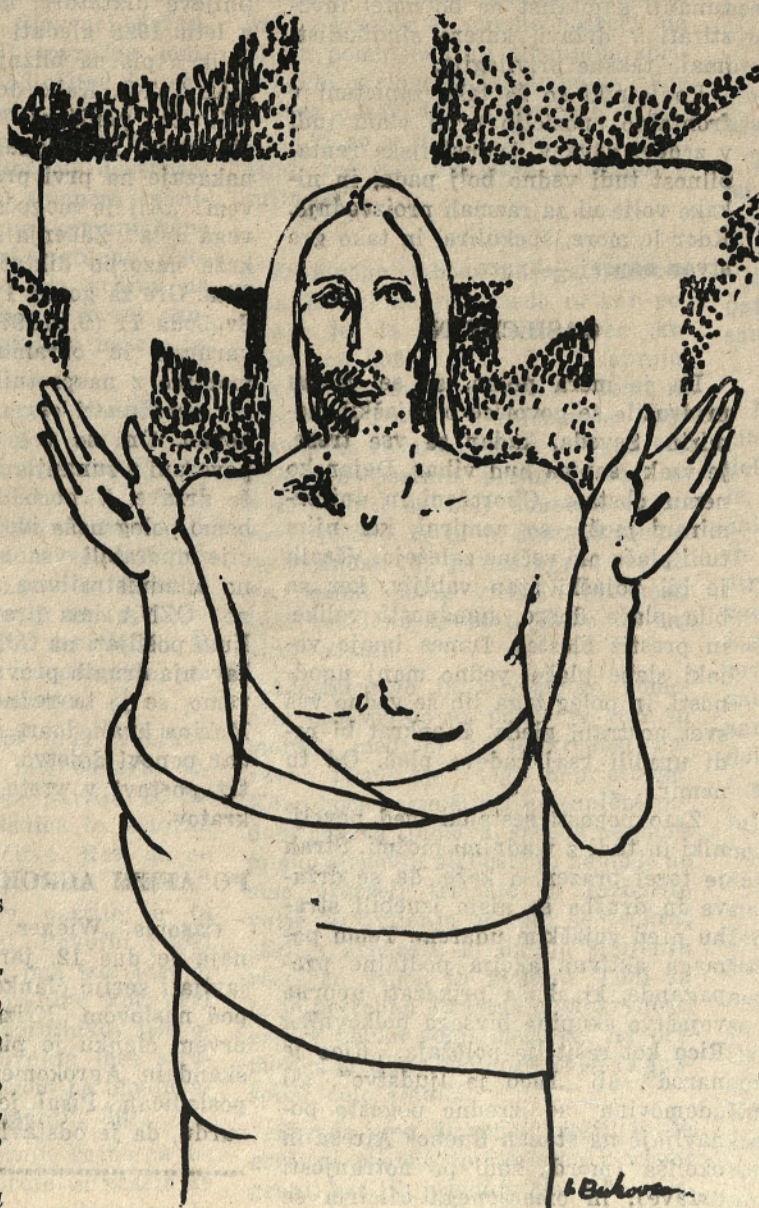
Postojmo na bregu
morjã zgodovine:
kako se iz dna iskri!

Ne bojmo se —
tudi nad našimi trni
nedelja cveti dejanj.

Ne bojmo se —
tista Nedelja ne mine,
vsak Petek od nje živi.

Vladimir Kos

**Ob spominu na Kristusovo zmago-
slavno Vstajenje od smrti želimo vsem
Slovincem v Argentini, po svetu in v
domovini blagoslovljene praznike,
vsemu slovenskemu narodu pa vsta-
jenje v svobodo in boljše bodočnost!**
 Svobodna Slovenija

Velikonočno voščilo

Veliki teden združuje spomin velikega petka, dneva trpljenja, krivice in smrti, in velike nedelje, ki je praznik zmage nad temo in dan Vstajenja. Največji tragediji je sledil največji čudež.

Slovinci smo v svoji tisočletni zgodovini doživljali že mnogo tragedij od strani tujcev, ki so naše ljudstvo zatirali, preganjali, tlačili, pošiljali v konfinacije, preseljevali, pa zažigali naše vasi, obsojali nedolžne, streljali talce. V polpretekli dobi pa se je temu trpljenju pridružilo še novo, ki so ga povzročali pod vplivom tujih zmot domači komunisti z revolucijo, s pobijanjem rojakov, s pomorom vrjenih domobrancev in nato še s sistematičnim uničevanjem slovenske svobodoljubnosti in samozavesti. To je bil naš dolgi veliki petek.

Toda ves ta čas je del naroda ostajal zvest Bogu in samemu sebi, tako v domovini kakor v emigraciji. Bili smo in smo še vedno trdno prepričani, da bo temu velikemu petku sledila velika nedelja, ko bo zopet zasijalo nad našo domovino svobodno sonce, ko bo tudi slovenski narod doživel z velikim veseljem svoje vstajenje in bodo nedolžne žrtve doživele svoje poveljanje.

V to vstajenje verujemo in prosimo Boga, naj nam in našemu ljudstvu skrajša dneve trpljenja. V znamenju te vere in upanja voščimo vsem Slovincem doma in po svetu blagoslovljene velikonočne praznike.

Za Slovenski narodni odbor:

Predsednik
Rudolf Smersu I. r.

Tajnik
dr. Ludovik Puš I. r.

Tajnik
dr. Peter Urbanc I. r.

Komentar na komentar

Tudi meni se je zgodilo kot Tonetu Brulcu, da sem se še in še vračal na dr. Pušev Komentar na članek V. Blažiča v Celovškem zvonu. In od komentarja znova na esej, da sem preverjal citate in razlage. Vse to pa predvsem zato, ker je bil moj prvi vtis ob Blažičevem članku vsekakor drugačen, kot si ga je ustvaril dr. L. Puš.

Prvi in najmočnejši vtis je bil tale: Da je to pošteno in iskreno iskranje resnice o naši polpreteklosti; da je navedba dr. Šolarjevih izjav stvar, ki je v celoti v skladu s tistimi usodnimi dnevi. In končno, da gre Blažiču predvsem za premostitev one usodne polarizacije duhov, ki je vodila v totalno in neprizanesljivost v vojni. Iščče pot iz tega „bolestnega stanja...“ ki je življenje pod prisilo, oziroma latentno (ideološko) nadaljevanje državljanske vojne brez konca. Avtor skuša razumeti in razložiti, kako je prišlo v tistem trenutku naše zgodovine do usodnih premikov, do tragičnih žrtev, do nerazumljivih zadržanj (npr. ko škof Rožman ne obsoja okupatorjevega maščevanja nad talci). Kot jaz razberem, tu ni obdolžitve škofa, ampak razmišljanje o vseh usodnih činiteljih, ki so delovali na zgodovinskem pozorišču v tistih letih. Ugotavlja, kako je bil ves ta proces „korupten“, in kako je to peljalo v vedno hujšo polarizacijo sil in v zaostritev osti nespravljivosti. Ko Blažič ugotavlja: „Končni izid tega koruptnega procesa... je bila izenačitev škofove avtoritete s pojmom kolaboracije in preko tega tudi s pojmom narodnega izdajstva,“ menim, da tu le navaja to zgodovinsko kleveto, ki je bila škofu in vsem nam naprtena. Vsaj izrecno se sam ne postavlja na isto stališče. Bolj z obžalovanjem ugotavlja, kako so bile takrat vse delujoče silnice usodno ujetje v smer nepovratne polarizacije. Kot da bi slepe sile rovarile na narodovem telesu. Sile fanatizma. Škof dr. Rožman je bil v vsem tem dogajanju „usodno“ prisoten. In o tem je potem vsak tabor spletel svojo verzijo o krivdi in grehu.

Ko Blažič priznava, da „smo premaganci vsi brez izjeme, slovenski narod v celoti“, je jasno, da se ne povzdiguje nad nas. Ali ko pravi: „Med nami so bili le redki preblistki pravega smisla za mir, ki hoče biti življenje v milosti“, je to spet bliže meca culpa kot obtoževanju. Seveda, tu se nanaša že na povojni čas. Mislim, da je v resnici Blažičeva teza tale: Vsi smo krivi, vsi smo zakrivali hude napake. In da se je požar revolucije tako razbohotil in da je bilo obračunavanje tako totalno, vse to ima samo eno razlago. Po špansko bi rekli: „duro con duro choca“. Ali: če ne bi bilo take reakcije, bi se udarec revolucije nekako ublažil...

Vendar je bistvena razlika med obema taboroma. Komunisti so požar zanetili, o tem ni dvoma; mi smo le skušali gasiti. S sredstvi, ki so bila takrat edina pri roki: ne vsa najlepša, Bog nam odpusti, a drugačnih ni bilo.

To res ni jasno v Blažičevem članku. Odgovornost za vse gorje revolucije pripisuje enako enim in drugim. Kako dobro opiše tisto stanje, ko oba tabora dobita vsak svojo „izkaznico“. Med komunisti je nastalo „vidno olajšanje“, ko dobijo svojega razrednega sovražnika. In podobno med protikomunisti: ko rdeči pokažejo svoj pravi obraz, jim je jasno, da je popoln spopad neprepeljav. V tem je res podobnost obeh taborov: oba sta šla na totalno vojskovanje. Menda je bilo le še v Španiji tako zaostreno stanje! V čem smo si bili tako usodno podobni?

Končno bi dodal še tole. Popolnoma se strinjam z dr. Pušem, ko zavrača Blažičevo domnevo, češ da bi ob slučaju naše zmage prav tako bile likvidacije nasprotnikov. Tudi se mi zdi izvrsten doprinos T. Brulca, ko z dejstvi pobija nekaj Blažičevih izjav. A ponavljam, da se mi splošni slog Blažičeve razprave zdi umirjen in da je bolj razmišljanje kot prerekanje, saj se čuti v njej kritična distanca. Te misli so se porodile v rodoljubnem srcu — ne v sektaškem — zato zaslužijo enako razumevajoče sree. Ko dr. Blažič ugotavlja, da so izgubili mir, da so zapravili ves zmagovalski kapital z neplodnim „kultom permanentne revolucije“, dejansko priznava, da so nad narod prinesli veliko nesrečo in da končno njihova zmaga tudi ni bila koristna, saj je v mirni dobi niso znali upravičiti. Torej so bili poraženi na vsej črti. Mi pa vsaj samo v mednarodnih kupčijah! To ni majhno priznanje! A čas je že, da vsi obrnemo naš pogled v bodočnost!

Mislim, da Celovski zvon le ni na tako ozkem stališču, da bi na eno samo plat zvonil.

Vinko Rode

PROTEST V TORONTU

Tudi Slovenci v Torontu so se čutili povezane z našimi rojaki na Koroškem, posebno še sedaj, ko jim od avstrijskih večinskih strank grozi nov šolski sistem, ki ni bil izdelan s pristankom slovenske manjšine. Tudi v Kanadi so podvzeli podobne korake kakor mi v Argentini.

Dne 10. marca letos je Slovensko-kanadski svet, najvišji predstavnik Slovencev v Kanadi, predložil avstrijskemu poslaniku v glavnem mestu Ottawa spomenico, v kateri so

se v luči demokratičnih in svobodoljubnih principov, človekovih pravic in Helsinškega sporazuma potegnili za pravico manjšine, da se reši v skladu z njo problem dvojezičnega šolstva na Koroškem.

Dopis so podpisali: dr. Branka Lapajne za Slovensko-kanadski svet; Otmär Mauser za Slovensko krščansko demokracijo; Marta Jamnik-Sousa za Slovensko narodno federacijo; Tomaž Mauser za Slovenski dom Baraga; Jakob Kvas za Slovenske pro-

tikomunistične borbe; A. Mlakar za Slovenski dom; Peter Markeš za Zadruge Slovenija.

Enako pismo je bilo poslano tudi direktno predsedniku Avstrije Kurtu Waldheimu, konclerju dr. Vranitzkemu, zunanjemu ministru Avstrije, tudi časopisom in drugim javnim občilom.

Otmär Mauser je poslal poleg gornjega najvažnejšim kanadskim časopisom krajše poročilo o tem dopisu, kjer opozarja na problem in ga razlaga v izkušnji kanadskega multikulturalizma in spoštovanja do posameznih etničnih kultur.

Član načelstva SLS dr. Peter Klopčič je tudi naslovil pismo avstrijskim oblastem, v katerem prikazuje svoje izkušnje na Koroškem o sožitju obeh narodnosti, ki ga pa grozi porušiti novi šolski sistem.

Po teh dopisih lahko uvidimo, da se Slovenci, ki živijo kjerkoli po svetu, zavedajo svoje dolžnosti do rojakov na Koroškem in jim pomagajo po svojih nočeh pri njihovi borbi za rast slovenske zavesti in življenja.

ŠE O PAHORJU

Kot smo že pisali, je poskus prof. Pahorja v Trstu, da bi v slovenščini izpolnil poštno položnico, izzval hudo represijo ter so Pahorja zaprli.

Ko je prišlo do sodbe, je bil prof. Pahor obsojen na pet mesecev pogojnega zapora — a zanimivo, le zaradi „upiranju policiji“ ter „poškodbe policaja“, oproščen pa je bil obtožbe, da je „motil delo pošte“ s svojo slovensko zahtevo. S tem je bila indirektno priznana pravica Slovincem, da v materinščini obučujejo z javnimi oblastmi. To še bolj zato, ker je vsa obravnava potekala v slovenščini, kot je dopuščeno po zakonu.

In ko je prof. Pahor bil izpuščen, je takoj nadaljeval s svojo borbo: odšel je na pošto in tam oddal telegram v kraj: „Trst“. Sicer so na pošti ugovarjali, da v seznamu krajev tega imena ni (je le Trieste), a na Pahorjevo vprašanje, po katerem zakonu je ta seznam sestavljen, niso vedeli odgovora. Tako so končno sprejeli telegram za „Trst“ na odpošiljalčovo riziko.

Spet nova zmaga Slovencev na Primorskem.

Društvo pisateljev o novi ustavi

Na svojem sestanku sredi februarja je Društvo pisateljev Slovenije ob razpravi o osnutku ustavnih dopolnil sprejelo nekaj važnih in pogumnih sklepov:

● DSP bo sprožilo postopek za referendum v SR Sloveniji, na katerem naj bi volilci sprejeli ali zavrnili predlog, naj se razprava o predloženih spremembah zvezne ustave odloži.

● dokler ne bodo v demokratični javni razpravi razjasnjena osnovna vprašanja na taki osnovi sprejete nove republiške ustave, in na teh temeljih pripravljen nov predlog ustave SFRJ. Sklenjeno je bilo tudi, da

● upravni odbor s svojo ustavno komisijo pripravi svoj osnutek nove slovenske in jugoslovanske ustave.

● Člani DSP zahtevajo od slovenske skupščine in njene ustavne komisije, naj pojasnita svoj molk ob številnih izjavah in zavrnitvah osnutka amandmajev (elektrotehniška fakulteta, znanstveni svet sociološkega inštituta FF, mnogi pripevki posameznikov Naših razgledih, Novi reviji, sobotnih prilogah Dela in Dnevnika, stališča, izražena v regijskih razpravah. Društvo slovenskih pisateljev itd).

● Za predsednika Predsedstva SRS predlaga DSP Cirila Zlobca zlasti na osnovi njegovih pozitivnih stališč v dosedanjih razpravah o ustavnih spremembah.

K temu je treba pripomniti, da je

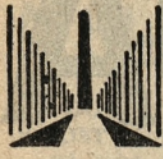
bil v SZDL „evidentiran“ za predsednika SRS Marinc, in je s tem praktično že izvoljen, čeprav je veliko občanov proti njemu, kar tudi naprejeje v Mladino in drugam.

NAPREJ NE GRE VEČ!

Sedanje slovenske oblasti iščejo izhod iz krize, v katero so zapeljali naš narod po 40-letnem vladanju. Slovenski časopisi posvečajo mnogo prostora temu vprašanju in tako je tudi „Naš tovariš“ dne 28. januarja t. l. med drugim napisal:

„Križa rojeva trde, a neizogibne besede... Temeljni razlog za našo krizo je obstoječa dominantna oblika lastnine, t. i. družbena lastnina... Naše vodstvo je sanjalo o viziji zemljskega raja. A iz tega ni bilo nič... Birokracija je hotela ljudstvo osrečiti, a ga je dejansko pahnila v nesrečo... Naprej po tej poti ne gre več! Prehoda v intenzivni gospodarski razvoj si brez ekonomske samostojnosti gospodarskih subjektov, brez podjetništva in konkurence, brez materialnih interesov kot gibalne sile razvoja ni mogoče misliti.“

V našem pravnem sistemu moramo prepoznati pluralizem oblik lastnine, kakršen je v veljavi v civiliziranem svetu, nujna je konkurenca, ki nagrajuje najboljše in kaznuje najslabše, in predvsem se mora gospodarstvo otresti pokroviteljstva politike.“

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

Medtem ko ta žalostni marec brenka svoje zadnje dni in se poplave zaradi hudega deževja znašajo nad najbolj zapostavljenim prebivalstvom, inflacijski sunki zaključujejo svoje razdiralno delo. Več kot 15 odstotna splošna podražitev, ki smo jo doživeli v tem mesecu (tako vsaj računajo), beli lase vladi, a beli jih tudi delavstvu, ki že ne ve kam bi se obrnilo za kako zboljšanje. Plače ne moremo raztegniti do konca meseca, pa naj jo še tako raztezamo. Razne coprnije nič ne pomagajo. Vdanost v usodo in otopenost sta naravni posledici v ljudstvu, ki prevečkrat počasi reagira.

KOLIKO JEZDECEV?

Argentinci imajo zanimiv izraz za določene politične, pa tudi socialne in sploh človeške položaje. Ta izraz je „enancr“, kar dobesedno pomeni skočiti na konja, na katerem že nekdo jaha, in potem jahati z njim zadaj. Tako včasih fant odnese dekleta; Indijanci so tako odnašali svoje uglabljenke; junaki so reševali ogrožene ali zapuščenke. Včasih pa tudi kdo skoči na „abke“ proti volji jezdeca, ali z njegovo tiho privolitvijo.

Od tu politični izraz. Ko je zadnje obdobje drugega Peronovega predsedništva Cerkev predstavljala najvidnejšo opozicijo, so vse politične stranke prisilile za hrbet jahajoče Cerkev. O tem jasno priča slavna telovska procesija leta 1955, ki je bila bolj politična manifestacija kot verska pobožnost. Ob zatonu zadnjega vojaškega režima, marca leta 1982, se je vsa politična sreča opirala na tedaj prebujajočo se in razborito delavsko centralo CGT. Tedaj je zasedba Malvinov preprečila skoraj gotov splošen izbruh nejevolje. Enako se je dogajalo s protesti zaradi povišanja občinskih davkov, ko je naraven ljudski protest zadobil potem izredno močan politični prizvok. Razni interesi so jahali na konju ljudske nejevolje. Podobne primere lahko stalno zasledimo na argentinskem političnem življenju. In tudi po svetu...

To pot je jezdec nezadovoljno učiteljstvo, konj pa njih je kar dolga stavka. Le da je vlada prepozno spoznala, kako nevarna lahko postane stvar. Pravijo, da je bil celo predsednik Alfonsín slabo poučen. Razni

svetovalci so ga prepričali, da bo učiteljska zadeva urejena v 48 urah. „Ne bodo že upali stavkati, zlasti ne proti peronističnim guvernerjem,“ so trdili v vladnih krogih. Dejansko vemo, kaj se je zgodilo. In protesti pravzaprav niso ne proti radikalom, na narodni ravni, ne proti peronistom, na provincijskih. Je splošen izraz nejevolje, zaradi položaja, ki se vleče že desetletja. In stavka je dosegla uspeh, ki ga sami organizatorji niso pričakovali.

V splošnem vzdružju apatije, pa je učiteljska stavka vzbudila celo občudovanje in željo posnemanja. Vzbudila pa je tudi, v političnih krogih, zanimanje in prepričanje, da je mogoče ta splošen protest izrabiti. Tako smo naenkrat zagledali letake levičarskih skupin, ki „podpirajo“ učiteljsko stavko, in domala pozivajo na splošno vstajo. Drugi bolj mirni, prav tako skušajo izkoristiti položaj v svoje namene. Celó CGT, ki je učiteljstvo nikdar ni preveč zanimalo mu je priskočila „na pomoč“, in glavni tajnik Saúl Ubaldini je govoril na učiteljskem shodu na Maj-skorim trgu. Na ta shod se je zbralo kar 20.000 manifestantov, kljub nallivu, ki je ves dopolden in del popoldneva bičal mesto in okolice.

OGENJ! GORI.

Če bi življenje teklo mirno, ta položaj ne bi bil preveč zaskrbljiv. A istočasno doživljamo znane „provincijske krize“, stavkajo poštarji, grozijo železničarji, polemizirajo provincijski sodni uslužbenci, inflacija drvi, nikogar pa ni, ki bi napravil red. Paritetne komisije so počasne, primanjkuje denarja.

Radikalizem je skušal vsaj delno pogasiti požar s tem, da je preteklo sredo poslanska zbornica dokončno potrdila novi sindikalni zakon. Ta zakon je že dolga leta krožil po kongresu. Bralci se bodo še spominjali slavne afere, ko je polet 1984. leta tedaj nevopečena radikalna vlada pogorela v svojih težnjah globokih sprememb sindikalnega življenja, njen zakonski osnutek bil v senatu zavrnjen in minister Cucci odslovljen. Sedanji zakon je dejansko na drugem ekstremu, saj domala potrjuje vse privilegije stare peronistične sindikalne zakonodaje. To bo kolikor toliko pomiriló duhove, in morda tudi olajšali boj za uspehe na paritetnih komisijah.

A nezadovoljstvo raste v krogih podjetnikov, ki so temu zakonu od vsega začetka ostro nasprotovali. Pravzaprav posameznim najobčutljivim točkam, ki sindikalistom zagotavljajo ekstremne privilegije. Seveda se celo govori, da bodo skušali industrialci predsednika prepričati, naj vložijo svoj veto na tiste sporne točke zakona. Trdijo celo, da noben zunanji kapitalist ne bo hotel investirati v državi, katere sindikalisti imajo takšne privilegije.

Podjetniki so že tako zapleteni v frontalno opozicijo proti vladi tudi v zvezi davkov. Industrijska rentabilnost tudi vedno bolj pada, in nikake volje ni za razmah proizvodnje. Kdor le more, špekulira, in tako gre stvar naprej — nazaj.

GASILCEV NI

Da je mera polna, so se vsemu pridružile še govornice o vojaških nemirih. Seveda, kadar se vse trese, je vsaka sapica hud vihar. Dejansko nemir obstaja. Oboroženi in uniformirani možje so nemirni, ker njim tudi plače nič več ne zaležejo. Včasih je bil vojaški stan vabljev, ker so bile plače dobre, ugodnosti velike, in prestiž blesteč. Danes imajo vojaški slabe plače, vedno manj ugodnosti, in poleg tega jih še vedno ves svet postrani gleda. Z enkrat bi radi uredili vsaj zadevo plač. Od tu nemir.

Zato pogosti sestanki med poveljniki in tudi z vladnimi možmi. Strah je torej prazen, a kaže, da se država in družba še nista iznebili strahu pred vojaškim udarom. Temu pomaga aktivna akcija podtalne propagande, ki skuša prikazati uporno vojaško skupino bivšega polkovnika Rica kot rešitelje položaja. „Rico je narod“, ali „Rico je ljudstvo“, ali „domovina“ se izredno pogosto ponavljajo na stenah Buenos Airesa in okoliša (morda tudi po notranjosti države), in omenjenega oficirja se skuša prikazati kot novega Perona.

Vse to nima večjega odmeva med ljudmi. Kot nima večjega odmeva notranji boj v političnih strankah. Če člani teh strank, pa še ne vsi, malo gledajo na premike kandidatov in njih delo za uspeh. Radikali že vedo, imajo kandidata, peronisti so vedno manj jasní kdo od dvojice bo končno zmagal. Novost je le ta, da sta oba, Cafiero kot strankin predsednik, in Menem kot podpredsednik, začasno odstopila, da pokažeta čistost notranjega volilnega razvoja. Vsaj vodstvo stranke ne bo več njuno skrb, kakor dejansko ni vodstvo provinc, katerih na čelu bi morala stati. V stranki je sedaj ostal

OB ROBU

TITO

V zopernem osebnem kultu diktatorjev dvajsetega stoletja so tekmeči: Stalin, Romun Ceaucescu, severnokorejski diktator in Tito; malo bolj zadaj Franco, Hitler in Mussolini. Primorci, po težki dobi Mussolinijeve diktature, morajo še danes v letu 1988 gledati iz stare Gorice velik napis na bližnji gori v SFRJ: NAŠ TITO. Kako dolgo bodo še trpeli to ponižanje? Igor Mekina (Mladina, Ljubljana, 24. dec. 1987) nakazuje na prvi premik pod naslovom: „Ali je mogoča kritika njegovega dela“. Začenja s citatom, ki pokaže nazorno diktatorsko miselnost Tita. Gre za govor Tita na manevrih Svoboda 71 (9.10.1971): „V interesu varnosti in obrambe naše države moramo z nasprotniki našega sistema obračunati organizirano in strokovno. Oni so več ali manj vedno povezani z zunanjimi nasprotniki naše države. V borbi proti tem silam bomo poleg naše idejno politične akcije uporabili vsa sredstva, vključno administrativne mere.“ Konkretno: OZNA ima pravico odločati in ljudi pošiljati na Goli otok brez vmešavanja drugih pravnih posegov. Kot vemo, se je to redno dogajalo. Igor Mekina hvali dobre strani Tita, vendar ponovi dejstvo, da ga gornji citat postavi v vrsto navadnih avtokratov.

PO AFERI AGROKOMERCA

Časopis „Wiener Zeitung“ z Dunaja je dne 12. januarja začel objavljati serijo člankov Melite Šunjič pod naslovom „Križa pri sosedu“. V prvem članku je pisal o finančnem škandalu Agrokomerca in njegovih posledicah. Pisal je pa tudi o absurdu, da je odstavljeni direktor Fi-

časopis „Wiener Zeitung“ z Dunaja je dne 12. januarja začel objavljati serijo člankov Melite Šunjič pod naslovom „Križa pri sosedu“. V prvem članku je pisal o finančnem škandalu Agrokomerca in njegovih posledicah. Pisal je pa tudi o absurdu, da je odstavljeni direktor Fi-

časopis „Wiener Zeitung“ z Dunaja je dne 12. januarja začel objavljati serijo člankov Melite Šunjič pod naslovom „Križa pri sosedu“. V prvem članku je pisal o finančnem škandalu Agrokomerca in njegovih posledicah. Pisal je pa tudi o absurdu, da je odstavljeni direktor Fi-

Bahía Azul ni več majhen kraj. Moški so bosi in s privihanimi hlačami gazili vodo od enega pločnika do drugega in dekleta so visoko privzdigovala svoja krila. To je bil spektakel! Bilo je nekaj smeha in opazk, pa tudi jeze, posebno ker je trpelo precej dni. Tudi morskí rokav je prestopil svoje bregove, in ko sva se z Ignacijem peljala po avtocesti v Bahío, smo imeli morje na obeh straneh ceste. Vidiš takrat je bilo prvič po dolgem času, da nisem šla v Bahío k zdravniku. Zdaj pa grem, Ignacio me že nestrpen čaka v avtu, si ga videla, kako je ves črn in slovesen? Jaz pa sem tako bela! Saj boš prišla, kajne!

Naprej so napivali, se smejali, klepetali in mimogrede malo opravljali. Njena svačinja Dora je razigrana nekaj vneto razlagala svoji sestri Mabel, ki je živela na severu in sta se le po malem videli. Mabel jo je resno poslušala. Dva dni sta se z možem Alonsom vozila, da sta pripotovala v domači pueblo na poroko svoje pohčerjenke Marcele.

Fani je vrtela prazen kozarec v roki in mislila, kaj pravzaprav tukaj dela. Nič od vseh teh povabljenih in ne gospodarjev ji ni bil v resničnem sorodstvu. Prijateljstvo jih je povezovalo, to že, a predvsem zemlja. Zavzela se je. Kako da na to preje nikoli ni pomislila. Ljubezen do zemlje, do narave, razumevanje za njih trdo delo — in ker so vedeli, da ljubi isto kot sami, da razume njihov trud, so jo imeli radi med seboj. Čutili so se domače v njeni družbi. Današnji dan ni bil navaden dan njihovega življenja. Seveda, vsak dan ni poroke! Na današnji dan so se zbrali v pueblo od blizu in daleč, lepo oblečeni, moški s kravato, trdo

kret Abdić, proti kateremu poteka sodni postopek, medtem — vsekakor z zakasnitvijo — dobil odklovanje za „posebne delovne uspehe“!

Zadnja poročila o zdajšnjem življenju v občinah Velika Kladuša, Cazin, Bihač in Bosanska Karupa pa so iz dneva v dan bolj vzemirljiva. Nekaj stotisoč ljudi v tistih krajih se pogreza v revščino. Novih brezposelnih je več kot pet tisoč. Zaposleni prejemajo neznatne osebne dohodke, v mnogih primerih z večmesečno zamudo. V razsulu so številni proizvodni sistemi... prebivalstvu primanjkuje hrane, obleke, kurjave in zdravil. Odpovedujejo zdravstvena, šolska in komunalna služba.

To je torej žalostna slika večine Bosanske krajine, odkar je bil postavljen na laž Abdićev gospodarski čudež.

GLASOVANJE NA POLJSKEM

Konec preteklega novembra se je na Poljskem vršil referendum, s katerim naj bi Poljaki potrdili gospodarske in politične reforme, katere je pripravila vlada Jaruzelskega. Izid tega ljudskega glasovanja pa pomeni pravi poraz za poljsko vlado, ker pomeni pravzaprav v ljudsko odklonitev marksistično-leninističnega sistema, ki trenutno vlada na Poljskem. Za opozicijo in predvsem za delavske sindikate pa pomeni močno oporo. Ker je sindikalni vodja Lech Walensa delavcem svetoval, naj se vzdržijo glasovanja in se ti „prazni“ glasovi po pravilih prištejejo k negativnim, je za reforme glasovalo komaj nekaj čez 40 odstotkov volilno obvezanih Poljakov.

Ne smemo pa pozabiti, da je poljska vlada kot prva v vsej zgodovini vzhodno-evropskih komunističnih držav vprašala ljudstvo za prosto in odkrito mnenje o vladnih načrtih preureditve življenja in gospodarjenja. Nepričakovana odklonitev ni vplivala kakor bomba samo na poljsko komunistično vlado, temveč je povzročila začudenje in velik nemir v Kremlju — ker se je pač prvič zgodilo, da je v eni izmed satelitnih držav večina prebivalstva v vsej javnosti odklonila sistem, ki ga ima podjarmljenega. Pokazal pa se je tudi globok prepad med poljsko vlado in ljudstvom, ki je razočarano nad neštetimi obljubami Jaruzelskega in nad stalnim upadanjem življenjskega standarda, birokratično samozavestjo vladajočih in koruptivnim vršenjem dolžnosti vladanja.

D-ova.

R. LOZAR MARINSKOVA

Praznovanje

Eloísa je ni poznala; kako tudi, saj je prvič zšla na Punta Hermosa. Za trenutek jo je oklevajoče gledala, potem pa se ji je vrgla okoli vratu. „Kako bi rada, da bi se spoznali v bolj srečnem trenutku,“ je Fani zašepetala in ginjena objela ubogo ženo. Kako je podobna Elviri! je pomislila, enaka postava, enake gube, enako posrebrjeni lasje! Leto! Saj, leto!

Po desetih letih tudi Elvire, tete Elvire z vso posrečeno storijo s purani in še kaj prvi trenutek ni spoznala. Verjetno tudi ona nje ne. Njen vlnudni smehljaj in njen bel, naguban obraz in izdajal kaj več. A takrat je nekdo omenil: „Teta Elvira.“ „Pa saj je zares teta Elvira, ja moj Bog, samo pogled!“ Začudena in presenečena je vzklikala in tekla za njo, jo ginjena povlekla za rokav in se je ponovno oklenila.

Smejali sta se in stiskali, Elvirene gube so se spreminjale v gubice in ni več videla ne očal, ne bolne, blede polti, ki se ji je v navdušenju rožno pobarvala. „Imaš še purane?“ je zajecljala. „Ah, purane? Letos ne. Bila sem bolna in od vseh jih je ostalo samo pet, in še od teh so tri psi zadušili. V igri, né nalašč. Ampak ko prideš, bomo poiskali zadnja dva in pripravila bom tako kosilo!“ „In pomagala boš spet potiskati avto iz peska!“ se je Fani glasno zasmejala. Deset let! Deset let je naredilo svoje!

Stisnili sta se v kot sobe, se držali za roke in se gledali. Kaj je tisto,

kar me tako navezuje nanjo, jo je prešinilo. Saj ni njena teta, ampak teta vseh. Svojih otrok ni imela, zato je vse posvojila, nečakinje, nečake, vnuke sestri, njo, gringo, vse!

V hiši je bilo zatočilo in kot v daljši so se trgale besede — lepa nevesta, — si videla, kako je „gorda“ ujela nevestin šopek, fanta pa še do zdaj ni mogla ujeta, — saj, Pepe in Marcela zdaj odputujeta, ampak stanovanja še nimata...

Stiskala je roko postarani Elviri in raztresena premišljevala.

Elvira, s katero sta se slučajno na poti na posestvo srečali, drobna in poskočna, kot je vedno bila, jim je vsa nasmejana pritekla naproti. V pristrnem objemu je Fani začutila njeno dobro srce. Ko so se že poslovili, ji je svačinja pojasnila, kdo je ona. In spet Elvira, ki jih z vso gorečnostjo vabi k sebi na purana. In ponovno Elvira, kako dirka za puranom z nožem v roki okoli hiše in kliče na pomoč vsa zagreta svojega močza Ignacija, ki je brezskrbno sedel v senci in v družbi gostov srebal mate...

„Pa kaj te ves ta čas ni bilo sem k nam na deželo?“ se je čudila Elvira. „Seveda sem bila in ne enkrat, le tebe nisem videla!“ „Ste se zbal peska, pri nas ga je vedno vse polno. No, zdaj pa še več, kot včasih. Saj se kar pogrezamo vanj. Dežja pol leta ni bilo, le sam pesek. Potem pa se je ulilo in ni znalo nehati. Vse je bilo pod vodo. Ne samo naša posestva, tudi vse mesto, in ti veš, da

privezano, ženske v modernih krilih in z visokimi petmi. Uživali so v vlogi meščana. A jutri bo drug dan... Vendar se je v pogovor mešalo tudi vsakodnevno življenje. Dorina sestra Marjana, mlada nevestina mama, je pripovedovala sosedu, da je morala najeti petsto hektarjev zemlje, če ni hotela, da ji živina od lakote pogine. Pol leta brez dežja! To tudi tukaj, kjer so navajeni suš, ni bila malenkost. Trava se je posušila, telički so gulihi korenine in bali so se, da bi jim celo vode zmanjkalo. Če zemljo n'makajo? Kje pa! Črna reka je predaleč proč. Ukrajinska kolonija, kjer so prej pridelovali česen, zdaj pa se ukvarjajo le s čebulo, še doseže namačalne kanale, njeno posestvo pa že leži predaleč.

Fani je vstala, postavila kozarec na mizo in se prerinila k oknu. Tam je skozi železo omrežje žalostno v sebo pogledoval domač pes, ovcjak. Rad bi šel v hišo, pa ga je Marjana privezala, da ne bi motil. Odprla je kuhinjska vrata in se mu približala. Prav med vijolice ga je privezala, se je zasmejala in ga pobožala po glavi. Pes se je stegnil in jo obližnil po čelu. „Priden, Večo“, ga je pohvalila in ugibala, odkod to ime.

„Rad bi vedel, kaj tako počenjajo z Malvinskim otočjem,“ je glasno pokritiziral Alonso. „Naj ga ima, kdor ga hoče, naj že enkrat prenehajo zganjati neumnosti in naj se raje malo pobrigajo za državo! Saj to je vse navadna...“ Njegov svak, hišni gospodar Román, mu je resno prikimal. „Moje ga bratrance so poslali službeno v Italijo in veš, da je tam našel naše prednike, ki tudi še vedno obdelujejo zemljo. Ampak kako! A to pa, ob sobotah popoldne nihče

MARKO KREMZAR

Velikonočno upanje

ZAPISKI OB SLOVENSkih POSTNIH PREMISLJEVANjih

Prejel sem knjigo v pustnih dneh, jo položil k neprebranim revijam pa jo vzel v roke v pričakovanju prijetnega spanca, ko so tekle prve popolnočne ure letošnjega posta.

Poslal mi jo je prijazen rojak, ki sem ga srečal le enkrat v življenju. Skrbno zaviti knjigi je priložil poltretjo vrstico dolgo spremno pismo. Menil je, da me bo zanimala... in da je radoveden, kaj bom rekel.

Kaj naj rečem? Zapisal pa bom nekaj misli, kot so se mi porajale ob branju, v neizgovorjenem pogovoru s piscem.

Bral sem „Slovenska postna premišljevanja“ najprej z veseljem nad lepo tekočo, pestro slovensko besedo, potem me je pritegnil bistri tok Kmeclovih misli, da sem mu sledil nekako v pričakovanju in neredko s tihim odobravanjem, pa se je pridružila čez čas občutkom žalosti in končno je privrelo od nekod usmiljenje, ki ni izzvenelo tudi potem, ko sem čez nekaj postnih dni knjigo odložil.

Post je čas razmišljanja, poglobljanja vase, spraševanja vesti, kesanja, sklepov in pokore... je čas, ko z bolečino strgamo s sebe stari kvas in zremo iz teme proti Luči Vstajenja, polni upanja...

Upanje! Tega sem pogrešal v postnih premišljevanjih Matjaža Kmeclja. In vendar, kaj naj bi s postom brez upanja? Morda pa ga je le težko odkriti pod plaščem besed, kjer skrito čaka, da dozore v piscu še druge silnice postnega doživljanja?

Lahko bi rekli, da so „premišljevanja“ nekako slovensko spraševanje vesti, ki je ponekod globlje, drugod spet bolj površinsko, a polno dobrohotnega razumevanja. Beseda zveni piscu zdaj toplo, zdaj krepko, a spraševanje vesti, ki naj bi bilo napor poglobitve v najbolj živo in pekočo stvarnost naše narodne biti, me spominja nekako na tiste folklorne kristjane, ki so nas pred desetletji prepričevali, da je za dobrega vernika, ki ni nikogar lastnoročno zaklal ali okradel, čisto dovolj, da se spove takole dvakrat, trikrat v teku leta, saj sicer ne bi imel očetu spovedniku kaj praviti.

Zdi se mi, da naše narodno spr-

ševanje vesti, na primer, le ne bi smelo zdrsniti mimo najglobljih ran polpreteklosti. Vzemimo samo odločitev zaneti med Slovenci državljansko vojno sredi sovražne okupacije. Že ta sama odločitev je tako strašen moralni korak, da nobeno slovensko postno razmišljanje ne more mimo njega. Odločitve desetisočev so bile s tem sklepom manjšinske revolucionarne komunistične partije v veliki meri pogojene. Usoda vsega naroda je bila vržena na kocko v trenutku, ko je trojni okupator pripravljala načrte o našem iztrebljenju.

Celo tisti, ki bi radi opravičevali revolucijo med nami s svojim tedanjim pogledom na svetovno in slovensko stvarnost, bi morali pričeti z razlago in utemeljevanjem te odločitve, na kateri sloni vsa njihova idejna in politična zgradba. Moralni predznak vseh njihovih dejanj in opuščanje v naslednjih desetletjih je bil vžgan v tistem usodnem, a zavestno izbranem trenutku.

Likvidacije rojakov med revolucijo, ker so utegnili biti nevarni totalitarni zamisli neke partije, so bile prva krvava posledica te osnovne protislovenske odločitve. Res, da se mnogi rojaki skraja niso zavedali dolgoročnih načrtov partije, a to dejstvo ne spremeni. Povojni poboj domobranske vojske ima iste ideološke in politične korenine kot prvi umori političnih nasprotnikov pod okupacijo ali kot pojovna leta strahovlade z Golim otokom pa omejevanje svobode do današnjih dni.

Pisatelj glede na svoje rajne pa tudi žive rojake z dobroto in včasih se zdi, da z resničnim usmiljenjem, ki ga skuša zakriti tu in tam z rahlo ironijo. Razumevanja in usmiljenja so deležni celo tisti, ki nosijo na vesti umor razoroženih domobrancev, pa svojci pobitih, prisiljeni skrivati svojo žalost po vsej slovenski zemlji. A ko išče bravec podobno besedo razumevanja za pomorjene žrtve — išče zaman.

Kje je dobrotljivo usmiljenje do tistih, ki jih je partija s svojim pohlepom po absolutni oblasti in totalitarnem obvladanju človeka, prisilila v obrambo? Kje je razumevanje rojakov, ki jim je grozil istočasno z uničenjem okupator in z likvidacijo

komunistični terorist? Kje človeška solidarnost do mož in žena, ki jim jemlje sistem skozi generacije dobro ime, v kolikor se mu ne posreči, da bi jih pomorjene ali zlomljene zbrisal celo iz slovenskega spomina? Kje beseda o zavednih slovenskih družinah, ki so v dolgih procesih procesijah reševale življenje z begom v tujino?

Za mnoge slabosti našega ljudstva ima Kmecl dobro besedo in kar ponosen je, da smo Slovenci res „krvavi pod kožo“. Lepo je, da sprejema človek svoj rod tako vdano in ponosno. Pa bi sprejemanje naše slovenske resničnosti na straneh štirinajstih postnih premišljevanj utegnili biti še bolj dognano in uravnovešeno, če bi se dokopal mislec do možnosti, da je naš narod verjetno poznal poleg globoke grešnosti tudi resnično krepkost. Kako bi naj sicer obstal.

Licemerstvo in tercialstvo pomenita hinavščino na področju vere in morale, medtem ko je krepkost naravno nasprotje vsega nepristnega. Kdor hoče razmišljati o resnični podobi našega ljudstva, seveda ne more mimo njegovih slabosti in zablod, ne sme prezreti trmaste in razborite volje do življenja pa tudi ne večkrat skritih kreposti, ki dajejo življenju resničen vzpon in globino. Tudi za te je potrebna strastna polnokrvnost, celo v veliko večji meri kot na primer za živahno spolnost, ki so jo sposobni celo slabšiti.

Seveda smo Slovenci grešili in še grešimo osebno in narodno z vsemi grehi, kar jih premore človeško srce. Čeprav je greh po svojem bistvu vedno krivica osebe do oseb ter je potemtakem v vsakem slučaju osebni, morda le smemo govoriti o narodnem grehu, kadar velik del članov naroda pri neki krivici sodeluje ali na njej vztraja ali ob njej molči. Res pa je tudi, da smo se nekoč znali tudi kesati in pokoriti. To je bilo v časih, ko je pomenil greh za veliko večino Slovencev, poleg vseh naravnih krivic, tudi največjo krivico, žalitev božje osebe. Takrat smo še verjeli v naravni red, v razdiralno silo greha, v božjo pravičnost in usmiljenje pa v skrivnost človekove slabosti in veličine.

vo. Seveda ni povsod tako, ampak tukaj, pri nas je vedno enako. Tukaj sem se rodila in še kako poznam vse to! Pojdiva,“ se je prekinila, „mater bo skrbelo in jutri morava vstati v prvem zgodnjem. Teta Eloisa ne živi za vogalom.“

Po dolgi vožnji sta utrujeni in nepoteni pripravljali k teti Eloisi in nadvse hvaležno sprejeli hladno piščo. „V marcu smo,“ je Eloisa otožno glasno pomislila, a še vedno je skoraj prav taka vročina kot v januarju, kot takrat. „Dva meseca bo tega,“ je resignirano dodala. Ozrla se je na sinove slike, ki so stale na komodi. „Rekli so mu 'gordo', a na koncu so ga bile same kosti in koža.“

„Maša bo tukaj, v kapelici?“ je vprašala Dora in se utrujena naslonila na mizo. „Huga sem zadnjič videla pri stricu Kinku, tega je še dolgo! Pravil mi je, da ste zahtevali, ali naj se učim ali dela.“ Spet se je teta medlo nasmehnila. Hiša se je počasi napolnila s sorodniki in sosedmi, ki so prinesli rože. Čez čas je drobno pozvonil zvonček bližnje kapelice. Eloisa je prišla Fani pod roko, in ko sta vstopili v kapelico, je bila že skoraj polna. Prostor sta si našli v prvih klopek. Še naprej jo je držala za roko, kot da išče oporo pri njej. „Veš,“ se je Eloisa obrnila k Fani, „zadnje dni je Hugo prosil, naj molimo zanj.“

Pri oltarju je stal star duhovnik v ponošenem talarju, nekaj je premikal, potem pa se je vrnil v zakristijo. „Padre Juan ima že osemdeset let,“ je zašepetala Eloisa, „in ne najde pomočnika. Kako manjka duhovnikov na deželi!“ Pričela se je maša in verniki so prepevali vsak po svoje, dokler se ni duhovnik iro-

Danes mnogi med nami vsega tega ne verjamejo, nekateri pa o temraje ne razmišljajo, razen morda ob postu, ob boleznih in nesreči, ali vsaj ob smrtni uri, ko človek odvrže zadnji videz in svetni ozir, sprosti svojo vest v odkritem kesanju z željo po poravnanju krivic. Ko odločimo sami pred seboj vse, kar nas veže na uspehe tega sveta, ko postanejo hvalnice sodobnikov prazne besede, odlikovanja ničvredna pločevina in ko častni naslovi le večajo nemir vesti, smo zreli za zadnjo stopnjo postnih premišljevanj, kesanja in pokore.

Takrat stojimo pred Gospodom sami in nagi kot Adam. Takj bi morali biti ob vsakem postnem premišljevanju. Celotno še ne veruje v Stvarnika, naj bi se skušal dokopati do podobne golote, vsaj pred samim seboj.

Pogumno brani Kmecl svojo odločitev, da kot pisatelj in kulturnik deluje tudi politično. Vprašanje je le, do kake mere je lahko nekdo resnično odprt na področju mišljenja in snovanja, ko v praksi sodeluje s stranko, ki je po svojih načelih in zgodovinski izkušnji totalitarna? Z izgovorom manjšega zla se skuša opravičiti marsikaj. Vendar, ali je zato zlo res kaj manjše? Ali ni prav zaradi dotoka tujega kisika zlo še dolgotrajnejše?

Vsi, ki na ta ali oni način sodelujejo s totalitarizmi, ne bi smeli pozabiti, da že s svojo prisotnostjo dajejo del svojega ugleda in časti sistemu, ki živi kot parazit na izžetem narodnem telesu. S svojo poštenostjo ustvarjajo videz legitimnosti tam, kjer je nikoli ni bilo. In ali se ne dogaja nekaj podobnega tudi s tistimi, ki od totalitarnih režimov sprejemajo priznanja in podporo? Kdor sprejme dar ali nagrado od poštenjaka, mu je to v čast, kdor odpre roko pred zločincem in nasilnežem, mu je v sramoto.

Totalitarna oblast ima veliko organizacij in različne obraze, pa eno samo blagajno in en sam namen, obdržati oblast za vsako ceno. Če ni dosegla svojega namena s silo, ker je naletela na pogum, prične segati po korupciji, v upanju, da odkrije skrito slabost nasprotnika. Ponuja slavo, ugodje, denar, z isto železno roko, katere se pod svilen rokavico drži še strnjena kri rojakov.

Mimogrede se človek vpraša, ali se demokrati, ki nočemo s totalitarizmom nobenih kompromisov, res borimo za „mlini na veter“, kot je bilo nekeje napisano? Ali je odpor pro-

ti sistemu res brez smisla in znak naivne preprostosti? Kaj pa, če je stvar drugačna? Kaj če materialistični racionalizem, ki veje med nami, jemlje čut globljega zrenja? Morda opažajo nekateri zato v ogrodju totalitarizma le poslopja starih mlinov, ne pa zla, ki ga zidovje skriva; ne vidijo, da ti „mlini na veter“ meljejo ljudi. Kljub temu priznava počasi vsa svetovna javnost, tudi slovenska, da je marksizem zabloda. Danes so taka in podobna spoznanja priznavana kot znak naprednosti; Bog ve, zakaj so bila pred desetletji jasna le „reakcionarjem“?

In vendar, ko piše postni mislec o revoluciji, jo še in še imenuje narodno osvobodilno borbo. Res, tisočiči so se borili za slovenstvo v vrstah OF, a umirali so za privid, ki jim ga je pričarala na papir partija. Ni šlo ne za osvoboditev ne za slovenstvo, a mnogi narodnjaki so za veliki prevaro pogumno trpeli, krvaveli in padali. Razmišljati je treba o njih tragičnem junaštvu, a tudi o strahnem cinizmu tistih, ki so zlerabili njih čisto slovenske domoljubje.

Ali je tako imenovana NOB dosegla, da je bil naš narod osvobojen okupacije vsaj dan prej kot drugi narodi Evrope? So bile zaradi njene delovanja slovenske žrtve manjše? Je mar dosegla združitev slovenskih zemlja? Ali smo kot narod svobodnejši kot smo bili pred strašnim krvoprelitjem? S kakšno pravico skrivajo še vedno partijsko politično ambicijo pod imenom NOB? In kako da tudi misleči rojaki ta izraz tako nekritično ponavljajo? Vsekakor znak, da razmišljanja ob našem narodnem trpljenju niso segla zadosti v globino in da ostaja postni duh še na površju, kjer je doma videz in ne bistvo stvari.

In kaj je s slovenskim samomorilstvom? Kmecl meni, da smo pričeli segati po osvoboditvi samomora, ko smo dosegli stopnjo izobraženstva. Vsekakor naj bi val samomora ne bil posledica novega reda, ki ga je med nami s fizičnim in s psihološkim nasiljem uvedla partija. Precej primerov navaja v svoj dokaz in vsakega spremlja s občutenim razumevanjem. Vprašanje pa je, če mož pri vsej dobrohotnosti res prav razume naše nesrečne rojake samomorilce? Sveta nisva psihiatra, a nakazano vprašanje vabi k razmišljanju.

Kaj če ima samomor manj opraviti z razumom in več z razočaranjem in obupom? V tem primeru ta

(Nad. na 4. str.)

šesti čut? Šel sem počasi, zamišljeno, pa tudi pazljivo med visokim grmičjem po ozki, izsekani poti, kar naenkrat me je nekaj prisililo, da sem dvignil glavo in se znašel prav pred divjim merjascem. Tudi ta je bil vidno presenečen. Za hip sva se gledala, potem pa se je naglo obrnil in jo odkuril.“ Pogledal je Fani. „Naš sosed Vicente je jahal po posestvu in pregledoval žično ograjo, kar je opazil, da na tleh leži napol objedena ovca. Najprej se je razjezil, tako kot on zna, in še pridušal čez vse divje zveri, potem pa je razjahal in pričel kopati zemljo. Hotel je zakopati ostanke. Naenkrat, sam ni vedel zakaj, se je obrnil in ugledal pumo, ki ga je komaj deset metrov proč opazovala. Tudi ta dva sta se spogledala, potem pa je puma izgnila. Zakopal je žival, vendar mu ni dalo miru in naslednji dan je spet jahal in pričel kopati zemljo. Hotel je bilo več, pume tudi ne, našel je le kup razmetane zemlje.“

Med solzami in smehom sta se novoporočenca poslovila. Mama Marjana je povlekla novopečenega moža za rokav in napol grozeče, napol proseče vzklikala: „Ti, Pepe, slišiš, pazi mi jo, si slišal...!“ Avto je odpeljal in cesta se je umirila. Tudi ostali so se odpravljali. Marjana in Mabel sta nekaj časa obupani gledali nered po hiši. „Tako, vidiš, se pa poroka konča,“ je vzdihnila Mabel, se usedla, si sezula čevlje, natočila jabolčnika in odrezala konec torte. „Saj preje ni bilo časa za jed,“ se je opravičila. Tudi Marjana je čevlje vrgla v kot, si poiskala copate, nataknila kavbojke in se spet počutila v svojem elementu.

„Grega,“ je Dora prišla svakinjo pod roko, „naša mati naju že gotovo

nestrpno čaka.“ Peš sta se vračali na Felin dom. Znočilo se je že. Na vogalu sta se ustavili in se zazrli v nebo, posejano z zvezdami. Rimska cesta se je mogočno odražala na nebu. „Kako je to lepo!“ je vzdihnila Fani, „te zvezde in ta mir!“ Vse je bilo tiho, le tu pa tam se je oglašil pes ali brez hrupa pripeljal mimo avto. Lahen veter jima je mršil lasse in na bližnjem, praznem zemljišču se je odražala silhueta privezanega konja. Vse to jo je boleče spomnilo daljnih domačih vasi. „Kaj bi dala...“ je zašepetala, a Dora jo je prekinila. „Ničesar ne bi dala, to misliš zato, ker nisi vedno tukaj. Felo, moja mati, umira v pueblu od dolgega časa in ne vidi dneva, da bi se preselila v mesto. Je res, da ne hoji več na posestvo, a vendar, kako toži! Tukaj ni prav ničesar, samo delo jim ostane, to jim je edino razvedrilo. In potem čisti prah, ribe, pere vsak dan, plete, godrnja, se prepira z možem in šteje tablete zdravil, ki jih mora jemati. Saj si jo slišala, da govori le o boleznih in zdravnikih. Prava manija!“ „Ampak jaz nisem Felo,“ je Fani protestirala. „Poglej Marjano!“ „Ne misli, tudi ona je dostikrat razočarana nad svojim delom. Nekoč si mi rekla, da se kljub dolgim letom v deželi prav nič ne počutiš tukaj doma, — z izjemo na deželi! Ampak vas, gringe, zanima dežela le s tuje, rekla bi eksotične strani. Vas privlačuje nepoznano, tuje vaši deželi! A kaj ti veš, kako se počuti domačin, kadar dolgo ni dežja in ves v skrbeh gleda, kako se mu žito nedoraslo suši na njivi, da ga komaj krave pospravijo. Kako se muči v večnem boju s peskom in puščo in čuti, da se mu življenje spreminja v eno samo pušča-

nično ozrl izza starinskih očal in z močnim glasom sam pričel peti. Po evangeliju je zaprl knjigo in z resnim pogledom šel od vernika do vernika prav tja do zadnjih vrat. „Mislilim, da vsi veste, da smo v postu,“ je pričel, „in da bo kmalu Velika noč. Ampak glejte, kako je to, da so ob petkih mesarije odprte in da se še naprej pleše in nori in nihče ne pomisli, da je Kristus trpel za vse! Rekli boste, da to ni vaša stvar, a mar vi ne kupujete mesa, mar niso to vaši otroci, ki plešejo? Nikar mi ne recite, da Argentinec ne more živeti brez mesa — en sam dan v tednu! da mladina pleše, ker so pač mladi! In mora plesati prav zdaj? Povej mi ti stara,“ je nagovoril ženo v prvi klopi, „povej mi, ti ješ meso?“ Ženica ga je zaprepadeno gledala. „Ga ne ješ, ker ga nimaš, saj s svojim penzionom komaj imaš za mate! Pa če bi ga imela, bi ga jedla?“ Ženica si je zastrašena popravljalna ruto. Pogledal je proti Eloisi. „Pri današnji službi božji, pri kateri, vidim, se je zbralo dosti ljudi, tudi nekaj tujcev, se spominjamo dragega pokojnika.“ Fani je obšla panika. Zdal se je spravil nadme, je pomislila in še bolj krepko stisnila Eloisino roko. „Zlata duša,“ je ta zamrmrala, „samo z leti je postal original.“ Je opazil njen strah? „Hugo je bil veren fant,“ je pomirljivo dodal, „in spoštoval je postne dni.“ Vzravnal se je. V cerkvi je bilo vse tiho. Padre Juan si je obrisal očala, si jih spet nataknil in pribil: „Le glejte, da ne pozabite na velikonočno spoved! Amen.“ Za njo je zaslišala Dorin zdržan smeh. Tudi njo je dražila komična stran pridige, ko pa je sledila zbrani molitvi starega pastirja, se je zresnila.

Spomnila se je besed Mabelite, ki si je s severa srčno želela proč. „Živiva v tako majhnem pueblu, kjer je le tristo duš in ne najdeš enega kulturnega človeka. Same surovine so in ne veš, kako hrepenim po drugačni družbi!“ Pojasnila pa je, da so še kot otroci, pošteni in dobri, potrebni vodstva in vzgoje.

In mi, se je vprašala, ki se imamo za vzgojene, smo mogoče boljši od njih? In kako mi preživljamo postni čas? Kaj nisem na dolgi vožnji načrtovala praznovanja velike noči? Kristus je učil, trpel in umrl tudi za nas! Kaj sem morala priti v to daljo, da sem se prikopala do spoznanja?

Maša se je že bila končala in cerkev je že bila prazna, ko se je ovedla. Eloisa se je pri vratih poslavljala od prijateljev in si brisala solze. Tudi sama je imela mokra lica. Iz zakristije se je zaslišala robantenje; padre Juan, je pomislila. Original, mu pravijo, ker na svojski način skrbi za svojo čredo. Verjetno se jezi na gumbe talarja, katerih, pravijo, mu je vedno preveč!

Približala se je Dora. „Grega,“ je vprašala. Ko sta se poslavljali, je teta Eloisa vzkliknila: „Le trenutek!“ in pohitela v sobo ter se vrnila s knjigo v roki.

„To je zate, Fani, ti si tujka, ki se zanimaš za naš svet. V knjigi boš našla zgodovino našega kraja in z njo tudi nas. Vrni se, vrni se, čakala vaju bom!“

Dvignila je roko v slovo in na vogalu kapelice je še enkrat pogledala zvonček, ki je ves skromen visel v prav tako skromnem nadzidku. Pokrižala se je in zadržno sklenila, da bo letošnje praznovanje velike noči drugačno od prejšnjih.

VELIKONOČNO UPANJE

(Nad. s 3. str.)

nepreklicni krik človeka v veselje ne bi bil tragična posledica racionalnosti, marveč racionalizma. Res da ta ni prišel med nas šele s totalitarnim marksizmom, odtod tudi samomori prejšnjih dob. Vendar je sedanjí sistem s svojim agresivnim ateizmom in dogmatičnim racionalizmom, ki je kot otroško ugibanje sredi skrivnosti, masovno pripomogel k razočaranju nad človekom in nad družbo, kateri je dal vlogo zadnjega smisla. S tem je široko odprl vrata obupu.

Avtor navaja Cankarja, da med kmeti ni samomorilcev. Morda je to držalo v Cankarjevih časih, ko so bili kmečki ljudje še verni, ki v stiku z naravo niso bili zmožni protinaravnih dejanj. Revolucija pa je tudi tu spremenila pravila. Spominjam se, kako se je nekaj mesecev po takimenoenovani osvoboditvi, ko so bili vsi zapori prenapolnjeni bolj kot za časa okupacije, nedaleč od Ljubljane nenadoma obesil na podstrešju krepak, premožen kmet, terenec, ker mu novi oblastniki niso dodelili sošedove njive, na katero je mož vsa leta terenske službe upal. Sosed je bil sicer ob svobodo in ob vse premoženje, a „ljudska pravica“ si je plet delila po svoje. Razočaranje, obup in morda tudi vest so prinesli sredi osvobodilnih mitingov samomor na kmečko posest.

Avtor, ki je blizu virov, bi morda lahko odkril v zadnjih desetletjih še kak primer, kjer samomor ni vezan na izobražensko razgledanost, saj gre za silno star pojav med ljudmi, kot prica že sv. pismo. Zanimivo pa je, da o beguncih pred komunizmom, ki žive že nekaj desetletij v zdomstvu, kljub težavam, kljub domotožju, ni znano, da bi prednjačili v tej žalostni statistiki slovenskega brezupa.

Zakaj izgube ljudje upanje na boljše in vrednejše trenutke življenja ter z njim voljo do bivanja? Ali ne, ker so prej izgubili neko vero? Ne nujno nadnaravno, z dogmami določeno vero, prej vero v nekaj ali bolje v nekoga? Če ne verjamem, čemu naj upam? Če ne morem verjeti nikomur več, komu naj zaupam, kaj naj še upam?

Brez vere in upanja se celo najosnovnejša človeška ljubezen zamaže, ker nima temeljev. Brez ljubezni pa življenje izgubi smisel. Ko bi se „Postna premišljevanja“ poglobila tudi v skrivnost brezvere, brezupa, brezljubezni, bi postalo premišljevanje jasnejše, da je ljubezen nekaj neskončno vzvišenejšega nad samo spolnostjo, ki jo vsi tako cenimo pa od nje pričakujemo več, kot reva zmore.

Človek je prešibak, da bi bil kos vsem upom, ki jih stavijo vanj, je prenevreden in preslaboten, da bi mogel biti zadosti trdna opora in odgovor na nešteta vprašanja, ki mu jih stavijo. Če smo nekomu edino upanje, edina vera in edina ljubezen, nosimo v svojih rokah odgovornost tudi za odgovor na njegovo neizogibno vprašanje: čemu živeti? Brez upanja in ljubezni do Stvarnika, ne glede na ime, ki mu ga dajemo, ali na predstavo, ki jo imamo o Njem, bi ljudje padali v obup, v neodgovorno sebičnost in končno tudi v samomor, prav zaradi svojih najbližjih, to je tistih, od katerih največ pričakujejo. Vsa od nas kdaj razočara in ni vedno vreden zaupanja.

Ko se nekateri rojaki sistematično trudijo uničiti med nami vsako vero in zato tudi upanje v Boga, nalagajo sebi in vseh narodni skupnosti težko breme, biti svojim najbližjim edini smisel in edino upanje. Take-mu bremenu človek ni kos.

Štirinajst slovenskih postnih premišljevanj spominja na postaje križevega pota. Tistega, ki visi v vsaki katoliški cerkvi, tistega, katerega ga je prehodil On, ki je dal trpljenju smisel, pa tudi tistega, ki smo ga šepetaje molili domobranci, ko so naš gnali sestradane in zbite na svetega Vida dan leta devetnajstpetinštiridesetega iz taborišča v Kranju v veliko koncentracijsko taborišče nekdanjih škofovih zavodov.

Takrat je večina že pričakovala, da se bo tudi ta križev pot pot kon-

čal s smrtjo. In vendar ni bilo nikjer sledov obupa. Ker se je rušil svet okrog nas, je bila prisotnost vere in velikega upanja tem močnejša. Ni bilo sledov sovraštva do mučiteljev, kajti sovraštvo zbeži, kadar je prisotna Ljubezen.

Od takrat so nam preživelim neštokrat očitali dobro in slabonamerni kritiki, da smo se ob pričetku revolucije slabo odločili. Ali smo v tej osnovni odločitvi res pogrešili? Ali ne bi bili pred svojo vestjo in pred bodočimi rodovi krivi, če bi ob vsem poznanju komunizma in njegovih totalitarnih in neslovenskih interesov v času revolucije podpirali partijo iz strahu pred njenim maščenjem? Ko gledamo nesvobodo večjega dela slovenskega naroda, nam je težko, a imamo mirno vest, da smo skušali po svojih najboljših močeh to nesrečo preprečiti. Svetovni dogodki so se odvijali, kot smo pričakovali, a smo na žalost preveč zaupali v daljnovidnost velesil. Razočaranje je bilo strašno, a ne porazno, ker smo naše končno upanje zasidrali višje.

Danes bi celo nekateri med oblastniki radi Slovenijo demokratizirali in prav je tako, čeprav iščejo poti še z veliko negotovostjo. Rojaki, ki se na različnih področjih trudijo za doseg večje svobodnosti, so pogumni in zaslužijo vso podporo. A da celo nekateri od njih imenujejo nas, ki smo se pred skoraj pol stoletja borili, da bi Slovenija ne postala totalitarni satelit Sovjetske zveze in da ne bi nikdar zapustila družbe svobodnih evropskih narodov, izdajalce, je globoka krivica.

Pravilnost osnovnih odločitev seveda ne oprošča človeka vsake krivde. Čeprav je moralna teža načelnih zablod večja in njih posledice usodnejše, vendar povzročajo lahko napake, storjene iz slabosti ali nevednosti, enako bolečino. In teh smo krivi, v večji ali manjši meri, vsi. Toda izdajalstvo ne spada v vrsto teh človeških napak in klevetaj o njem — tudi ne.

Ali je krivica, ki še vedno teži tako pobite kakor preživele žrtve revolucije in njih potomce, del postnega zadoščevanja, del pokore, ki jo moramo pretrpeti za vse slovenske grehe in zblode, predno napoči jutro po velikem petku?

Križev pot ne bi imel smisla, če bi se končal z zadnjo postajo, v skalnatem grobu. Tako ostajajo tudi postna premišljevanja nekak okrnjen izsek, kadar ne hranijo sredi skrivnosti trpljenja in grešnosti upanja na vstajenje.

Ko se dotika Matjaž Kmecl svojega slovenstva, ima bravec občutek, da dela to s strastno kljubovalnostjo, kot prostovoljec na zaščitnici, s katero ve, da ni umika. Boj z usodo sprejema kot ponosen človek, ki ga bo bojeval do konca... Do štirinajste postaje. Naprej, se zdi, zaenkrat pisec ne vidi, čeprav brez dvoma sluti, da je post v svojem bistvu — priprava.

Tu se kristjanu odpre hkrati usmiljenje in hvaležnost za milost verojanja. Strašna mora biti mrzla kljubovalnost, ponos brez upanja, post brez velike noči. Šele z upanjem, ki ni sajarjenje, temveč vera v neskončno Ljubezen, se postna premišljevanja odpro Luči, z njo pa življenju.

V perspektivi velikonočnega upanja slovenstvo ni več golo kljubovanje, marveč rast, ki išče naravno pot kvišku, tja, kjer je vir toplote. Če je kljubovanje brez upanja v svoji tragičnosti lahko vredno spoštovanja, pa je rast iz vere in upanja veličastna kot je veličastno Vstajenje, ki je zmaga nad smrtjo.

In Vstajenje je!

Občni zbor Zedinjene Slovenije

V nedeljo, 20. marca 1988 je bil 41. redni letni občni zbor društva ZEDINJENA SLOVENIJA. Po sv. maši v cerkvi Marije Pomagaj, ki jo je daroval za vse žive in pokojne člane društva prelat dr. Alojzij Starc, so se člani zbrali v zgornji dvorani Slovenske hiše.

Predsednik Zedinjene Slovenije Lojze Rezelj je ob 10.30 pričel občni zbor, pozdravil navzoče in ugotovil, da je bil občni zbor pravilno sklican in da je po čl. 16 društvenih pravil eno uro po sklicani sklepčen ob vsaki udeležbi. Po molitvi za pokojne člane društva je predlagal, naj se pošljejo pozdravna pisma predsedniku republike dr. Raúlu Ricardu Alfonsinu, primasu Argentine Juanu Carlosu Aramburuju in predsedniku Slovenskega narodnega odbora g. Rudolfu Smersuju, kar so navzoči z aplavzom odobrili. Razni člani so predložili, naj se z občnega zbora pošljejo pozdravna pisma tudi nadškofu dr. Alojziju Šuštarju, škofu dr. Janezu Jenku, Slovenski sv. svetovi in Trstu, Slovenski krščanski zvezi v Celovcu in vsem slovenskim časopisom in revijam in preko njih vsem demokratičnim Slovencem v svobodnem svetu. Potem je predsednik prešel na dnevni red:

- 1) Za overovatelja zapisnika občnega zbora sta bila izvoljena Franc Bidovec in gdč. Zdenka Gornik.
- 2) Zapisnik prejšnjega odbora je bil soglasno odobren na podlagi podpisov lanskoletnih overovateljev.
- 3) Poročila: Na vprašanje ali se razpravlja o vsakem poročilu posebej ali o vseh skupaj, je bilo soglasno sklenjeno, da se debatira o vseh poročilih skupaj.

TAJNIŠKO POROČILO

Tajnik Emil Cof je poročal:

V pričetku leta 1987 je imelo društvo 904 člane in članice. V teku leta so se vpisali 3 novi člani odn. članice. Umrla pa je 5 članov odn. članic in sicer: Loh Maks, Petelin Francka, Hribar Ljudmila, Pristavec Štefka in Golob Janez. Svojevredno pokojnih, razen enega, ki je bil v zastanku s članarino več kot 6 mesecev, in ene, katere svojci se niso oglasili, so bile izplačane pripadajoče posmrtnine. Tako je društvo imelo 31. decembra 1987 902 člana odn. članice.

Upravni svet je imel v teku leta 1987 8 rednih sej in še 2 v letošnjem letu; izvršni odbor je imel v letu 1987 5 rednih sej in tudi Medorganizacijski svet je imel 5 rednih sej.

Pisarna je redno delovala od ponedeljka do sobote od 16. do 20. ure; enako tudi knjižnica.

V teku leta smo nabavili 73 novih knjig v skupni vrednosti A 1.531,93.

BLAGAJNIŠKO POROČILO

Blagajničarka cont. Simonka Rاجر je poročala:

V letu 1987 je društvo Zedinjena Slovenija imelo A 56.946,58 dohodkov, v katerem je vključenih A 23.771,70 za šolsko kolonijo, 15.372,88 za upravo in nadaljevanje gradnje na Slovenski pristavi. Izdatki pa so bili sledeči: Uprava, vzdrževanje pisarne, prireditve in razne podpore A 11.148,17, šolska kolonija A 22.577,20, nakup slovenskih knjig A 1.531,92 in nadaljevanje gradnje na Slovenski pristavi A 13.375,71. Skupaj A 48.633. Torej je prebitek A 8.313,58, ki pa je samo knjigovodski, ker je v njem v smislu zahtev tukajšnjih oblasti vključena tudi zapadla a ne plačana članarina in znesku A 3.498.

POROČILO PROSVETNEGA REFERENTA

Prosvetni referent Marjan Loboda ml. je poročal:

Kulturno delo v letu 1987 se je pričelo z dvaintridesetim slovenskim dnevom 26. aprila na Pristavi. Posebnost tega Slovenskega dne je bila prisotnost dveh gostov iz Slovenije: škofa dr. Janeza Jenka in msgr. Franceta Boleta. Tako smo bili združeni Slovenci z obeh strani Atlantika.

Čeprav je zjutraj mnoge prebudil dež, se je potem vreme izboljšalo in je prireditev normalno potekala. Goste je pozdravil najprej hišni gospo-

dar — predsednik Pristave dr. Julij Savelli. Za njim pa še predsednik Zedinjene Slovenije gospod Alojzij Rezelj. Sledilo je dviganje zastav in nato koncelebrirana sveta maša. Med mašo so peli združeni mladinski pevski zbori iz Našega doma, Slomškovega doma in Pristave, pod vodstvom lic. Tineta Selana.

Po kosilu so se začeli zbirati rojaki iz vsega Buenos Airesa okoli mogočnega ombúja. Program je začel predsednik Lojze Rezelj, ki je pozdravil vse navzoče, nato pa se je nričela igra „Poslednje ustoličenje“. Ta odski prikaz je priredil prejšnji kulturni referent društva, gospod Miha Gaser, ki ga je tudi režiral. Pri tej igri je sodelovalo 93 oseb, med igravci in pomočniki. Pevcey pa je bilo nad 110. Posebno veličastno nato so dali združeni mladinski pevski zbori iz Slomškovega doma, Našega doma in Pristave pod taktirko dr. Julija Savellija in ob spremljavi orgel in trobentačev pod vodstvom gospe Anke Savelli Gaserjeve. Izredno živa in bogata scena, ki je prikazovala Gospo Sveto, pa je bila delo gospoda Toneta Oblaka. Po igri se rojaki še dolgo niso razšli. Znanci so se srečevali in pogovarjali, ali pa obiskovali stojnice, ki so jih posamezni Domovi postavili po Pristavi.

Kot drugo važno prireditev, ki jo pripravil vsako leto društvo v omenim Domobranksko proslavo v Slovenski hiši. Skupna počastitev naših junakov je bila v nedeljo 7. junija. V spominski cerkvi Marije Pomagaj je prelat dr. Alojzij Starc, skupno z dušnimi pastirji daroval mašo za duše vseh padlih v času revolucije in druge svetovne vojne. Številni rojaki, ki so napolnili cerkev in dvorišče so po maši obrnili pozornost k spomeniku „Slovenskim borcem“, pred katerim je dr. Stare zmolil liturgične molitve za rajne. Tretji del proslave se je vršil v dvorani. Besede o dvaintrideseti obletnici poti v svobodo in pokola slovenskih domobrancev je spregovoril inž. Jernej Dobovšek. Z tem je sledil scenični obred „Pričevanja“ ob zamisli Miklavža Trpotca. V režiji Nikolaja Jeločnika je predstava lepo uspela. Poudaril bi še rad, da so ta odski prikaz pripravili in igrali stoogstotno mladi fantje in dekleta.

Kot drugo točko tega poročila naj omenim, da je upravni svet Zedinjene Slovenije pričel z zbiranjem predmetov za Slovenski zgodovinski muzej. Upravo tega muzeja je sprejel Rudi Bras, kateremu bo pomagal Silvo Lipušček. Muzej bo deloval ozioroma že deluje v Rožmanovem domu.

Ob obisku gostov s Tržaškega, knjižničarja Marjana Pertota, profesorja Tomaža Simičiča in profesorja Marjana Kravosa, je Zedinjena Slovenija s sodelovanjem Slovenskih domov omogočila, da so gostje obiskali več Domov, imeli pogovore in predavanja. Društvo je skupaj z medorganizacijskim svetom pripravila gostem dobrodošlico. Ta večer je bil 1. avgusta v Našem domu, kamor je prihitelo večje število naših rojakov in predstavnikov organizacij in Domov.

Ob priložnosti obiska Argentine papeža Janeza Pavla II., mu je predsednik Zedinjene Slovenije izročil pismo ob priliki srečanja v Luna Parku s Poljaki in drugimi slovenskimi skupnostmi.

4. septembra je notranje ministristvo, ki skrbi za priseljence, povabilo vse emigrantske skupnosti na slovesno proslavo emigrantskega dne. Pri pripravah je vestno sodeloval inž. Jernej Dobovšek. Ker je naša skupnost dobila priznanje po državnem dekretu kot organizirana slovenska skupnost v okviru društva Zedinjena Slovenija, se je slavnostni udeležil njen predsednik Lojze Rezelj.

Med letom je društvo tudi razpisalo nagradni natečaj za pridobitev tekstov ali idej uporabljenih na naših Domobrankskih proslavah ali Slovenskih dni. V letošnjem letu se bo zbrala že določena komisija, da nagradi najboljše dela.

Namen kulturnega referata društva je tudi, da v teku tega leta najveže stike s krajevnimi kulturnimi referenti in namenom, da po možnosti pomaga ali svetuje k uspehu kulturnih prireditev krajevnih Domov.

Za konec naj še omenim, da je v polnem teku priprava triintridesetega slovenskega dne in proslavitev štiridesetletnice Zedinjene Slovenije, ki bo 10. aprila v Slomškovem domu, na katerega ste vsi člani društva prav lepo vabljani. Hvala lepa!

POROČILO SOLSKEGA REFERENTA IN SREDNJESOLKEGA TEČAJA

bomo objavili v eni prihodnjih števil.

POROČILO MLADINSKEGA REFERENTA

Mladinski referent inž. Andrej Kremžar je poročal:

Cilj, ki smo si ga zastavili za leto 1987, je bil:

Približati se in spoznati mladino vseh Domov;

spodbuditi mlada dekleta in fante za delo z naraščajniki;

ponuditi pomoč in podporo mladim ki delajo v slovenskih organizacijah in posebno s tistimi, ki delajo z naraščajniki.

Način in dosega ciljev nam je narokovalo organiziranje izleta za naraščajnike, ki bi vodili in organizirali dekleta in fantje vseh Domov.

Šele po zimskih počitnicah smo našli skupino mladih, ki je to idejo sprejela z veseljem in navdušenjem. Moramo omeniti, da je od tu naprej ta skupina prevzela vse delo in posebno je treba omeniti Nevenko Magister, ki je do konca skrbel in navduševala ostale, da se konča dobro začeto delo.

Kaj se je konkretno naredilo? Zbrala se je skupina deklet in fantov vseh Domov, ki je voljna delovati z mlajšimi.

Ta skupina je organizirala izlet naraščajnikov vseh Domov, ki je bil decembra preteklega leta.

Kot mladinski referent Zedinjene sem bil zraven te skupine, jim dajal kakšne nasvete, če je bilo mogoče, jih podprl pri delu, a predvsem jim dal čutiti, da se za vse njihovo delo zanima tudi Zedinjena Slovenija.

POROČILO PREDSEDNIKA:

Predsednik Lojze Rezelj je poročal:

Minila je poslovna doba in želim podati kratko poročilo o delu v preteklem letu. Najprej bi se rad spomnil 40-letnice našega društva in vseh članov prvega odbora „Društva Slovencev“ z predsednikom Milošem Staretom na čelu. V čisto drugačnem razmerah so se na vabilo predsednika pripravljalnega odbora msgr. Janeza Hladnika zbrali rojaki — begunci v farni dvorani svete Julije in ustanovili naše društvo. S hvaležnostjo se danes spominjamo teh naših velikih mož, ki so vedno bili v službi naroda in v najtežjih časih priskočili prostovoljno na pomoč sorojakom. Hvala jim za vse storjeno in danes naša skupnost nadaljuje njih delo, sicer v nekoliko drugačni obliki a vendar z isto vnmom in ljubeznijo. 40-letnico smo delno že proslavili in sicer 30. januarja s sveto mašo za vse predsednike odbornike in člane društva. Dr. Savelli je napisal lep uvodnik v Svobodni Sloveniji in Emil Cof pa kot podlistek kroniko društva skozi 40 let. Dokončno bo proslavitev 40-letnice na prihodnjem Slovenskem dnevu dne 10. aprila letos v Slomškovem domu.

V pretekli poslovni dobi z zadovoljstvom ugotavljamo, da je društvo razgibano delalo. Tu gre zahvala vsem sodelavcem, predvsem odbornikom, tajniku in vodji pisarne Emilu Cofu in gdč. Miji Markeževi, brez katerih bi težko izpolnili vse, kar smo začrtali v preteklem letu. Ko je Argentino obiskal sveti oče Janez Pavel II., smo na posebno vabilo Poljakov bili prisotni v Luna Parku in se srečali s svetim očetom. Tam sem imel priliko, da sem oddal svetemu očetu poslanico Slovencev v Argentini, na katero nam je sveta stolica odgovorila. Odgovor je bil tudi objavljen v naših časopisih. Tako je za tem sta prišla med nas iz Slovenije koprski škof dr. Janez Jenko in njegov spremljevalec urednik revije „Ognjišče“ msgr. Bolé. Oba sta se na Pristavi udeležila Sloven-

SLOVENCİ V ARGENTINI

Osebne novice

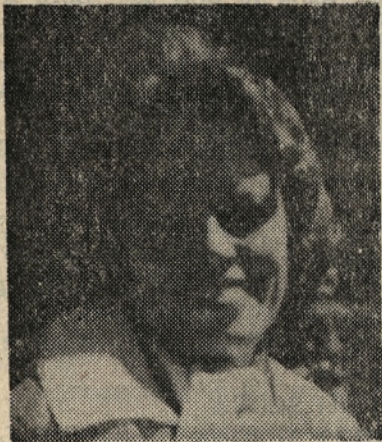
Krsta: V župni cerkvi sv. Miklavža, San Justo, je bil krščen Janez Ernest Štrubelj, sin Janeza in ge. Elizabete Frančiške Boštjančič. Botrovala sta Martin Jože Boštjančič in Marija Magdalena Štrubelj por. Posoco. Krstil je župnik Matija Borštinar.

V cerkvi San Isidro Labrador je bila 19. marca krščena Nevenka Voršič, hčerka poročnika Vladimira in prof. Mojce roj. Komar. Botra sta bila prof. Kati Wilken roj. Komar in Tomaž Voršič.

Srečnim staršem čestitke!

Poroka: Pri sv. Miklavžu v San Justo sta se poročila Franc Meše in Felicita Antonia Alborno. Za priči sta bila Francisco Battaglia in Irma Gladys Villavicencio. Poročil je župnik Matija Borštinar. Čestitamo!

† METKA AMON roj. JESENOVEC

Dne 12. marca je na svojem domu v Don Torcuatu vse prezgodaj umrla v 46. letu starosti Metka Amonova.

Pokojna Metka je bila rojena 8. junija 1941 v Šentjoštu nad Vrhniko. Ko je imela dve leti in tri mesece je izgubila očeta, ubit je bil med prvimi žrtvami komunizma. Fara Šentjošt je bila znana po svojem odporu proti komunizmu, zato je bilo prav tem toliko nedolžnih žrtev.

Vso skrb za družino in posestvo je prevzela njena mama Ana Jesenovec. Ko še ni imela Metka štiri leta, so z mamo in dvema bratoma, le eden je bil starejši, morali zapustiti dom in se podali v begunstvo neznan usodi nasproti. Prva leta izseljenstva so preživeli v Avstriji v taborišču Peggez in nato v Spittalau. Tako Metka kakor oba brata so pridno obiskovali slovensko šolo.

V oktobru leta 1948 je družina med drugimi prispela v Argentino,

kjer so dobili začasno in skromno stanovanje v Villa Martelli. Pokojna Metka je tudi tukaj nadaljevala slovesko šolo in je bila med prvimi učenci slovenskega tečaja v tem okraju, katerega je začel že leta 1949. Albin Avguštín, ko je bil za kaplana na sosednji fari v Floridi. Ko je obiskovala srednjo šolo, se je zaposlila in s tem pomagala mami, da so kmalu prišli do lastnega doma v Olivosu.

Nekaj let pozneje se je poročila z Janezom Amonom. Trije sinovi so razveselili družino, toda najstarejši Janko je izgubil življenje ob avtomobilski nesreči, ko je bil star komaj tri leta. To je bil prvi hud udarec v mladi družini. V mestu Don Torcuato so si uredili krasen dom, katerega je bila Metka tako vesela. Veselje sta dopolnjevala sinova Marko in Tomaž, ki se sedaj pridno pripravljata za bodočnost na univerzi.

Pred slabim letom pa se je nenadoma pojavila bolezen, katere ni bilo mogoče ustaviti. Vdana v božjo voľjo je odšla v boljšo domovino po svoje plačilo. Na mrtvaškem odru je ležala v pogrebni zavodu v Munro. Številni rojaki so jo prišli kropiti in se posloviti. Pogreb je bil v nedeljo, 13. marca, ob zelo veliki udeležbi prijateljev. Pogrebno mašo in nato molitve na pokopališču v Olivosu, je opravil dr. Jure Rode. Krsto so položili v družinski grob, kjer počiva sinko Janko in njegov dedek Milan Amon.

Pokojna Metka je bila veselega značaja, rada je imela družbo, zato je z veseljem zahajala v naš Dom. Tudi je bila vedno pripravljena za delo, bodisi v šolskem odboru ali v kuhinji. Z veseljem je sodelovala in se zanimala za delo tudi pri Zvezi žena in mater.

Draga Metka! Počivaj v miru!! Kakor svojci, tako tudi prijatelji te bomo ohranili v lepem spominu. Možu Janezu, sinovoma Marku in Tomažu, mami in obema bratoma ter ostalim sorodnikom pa izrekamo globoko sožalje in tolažbo.

† TINKA ŠUSTERŠIČ

V torek, 22. marca, je dopolnila svoje življenje lic. Tinka Šusteršič roj. Vombegar. Po osemletni bolezni, jo je Bog poklical iz trpljenja v Veselje. Vsi, ki so pokojno Tinko

poznali, so jo imeli radi in ona je imela rada vse. Pri vseh tegobah je bila skoro vedno vedra in nasmehljana.

Rodila se je v Ljubljani l. 1942 in v Šiški ter Kosezah preživljala v težkih časih svojo mladost. Doživela je vso stisko zapostavljanja in krivic zaradi očeta pisatelja Jožeta Vombegarja — emigranta. Dvanajstletna se je z materjo Marjano roj. Benkovič in bratoma preselila k očetu v Argentino, kjer je končala srednjo šolo leto 1960 in pet let pozneje postala diplomirana medicinska sestra v britanski bolnišnici, kjer je prejela več nagrad in odličij. Na medicinski fakulteti je položila izpit iz administrativne, vzgojne in programske medicinske službe in l. 1975 diplomirala na isti fakulteti ter postala licenciatka zdravstvene službe.

Leta 1978 si je ustvarila v Hurlinghamu prijeten družinski dom. Kmalu nato je bila pri razpisu „Instituto Servicios Bancarios“ sprejeta za delikatno nalogo: iz nič organizirati in voditi višjo šolo — medicinskih sester. Kot ustanoviteljica in prva ravnateljica (kar je ostala do smrti) ji je dala pečat in slovesne kvalitete šole. Iz nje je izšlo že lepo število sijajnih medicinskih sester pa tudi bolničarjev. Na šoli je pok. Tinka več let predavala tudi o etiki v tem poklicu. Lansko leto je založba Interamericana izdala njeno knjižno delo pod naslovom „La ética de la enfermera“. Knjiga, ki je na prodaj tudi v drugih južnoameriških državah, je bila sprejeta z velikim zadovoljstvom, saj je izpolnila vrzel na tem področju.

Pokojnica je večkrat izrazila veliko srečo, ki jo imajo vsi, ki pripa-

dajo slovenski skupnosti. Integrirana v tej deželi je ostala vedno zavedna Slovenka. Od dijaških let je sodelovala v organizacijah, pri SPZ Gallusu. Več let je bila učiteljica v Slomškovi šoli. Večkrat je predavala o prehrani, poklicu medicinske sestre, pa tudi o raku. Sama se je borila z njim osem let, prestala več težkih operacij, a je vedno svoje trpljenje vdano in junaško prenašala.

Še vedno je upala obiskati rodne kraje in sorodnike, a jo je Bog prej poklical v svojo Domovino. V Slomškovem domu so jo prišli kropiti številni rojaki, zbor Gallus pa ji je v slovo zapel lepe pesmi. Slovo od nepozabne Tinke smo vzeli v sredo, 23. dopoldne. Pogrebne maše se je

kljub slabemu vremenu udeležilo izredno lepo število rojakov. Daritev in pridigo je opravil župnik naše verske srenje Jože Škerbec. Po sv. maši pa so spregovorili še predsednik ZS Lojze Rezelj in zastopniki šole JSSB. K zadnjem počitku smo jo spremili na pokopališče Tres de Febrero, Pablo Podestá, kjer je počivajo njeni strši.

Pokojna Tinka zapušča moža Marjana, sinčka Lukca in hčerko Marjano por. Rezelj, brata arh. Jureta Vombegarja z ženo Marjeto in številnimi nečaki, ki so z njo zgubili dobro teto in botro. Seveda žalujejo za njo številni sorodniki in prijatelji. Vsem naj bo v tolažbo njen lep zgleđ in zaupanje v Boga.

Počivaj v miru, predraga Tinka!

Z I V E T I h o č e m o

Nedelja, 10. aprila 1988 v Slomškovem domu

33. Slovenski dan

40-LETNICA ZEDINJENE SLOVENIJE

Program: Ob 11.30: Dviganje zastav in koncelebrirana sv. maša

Ob 13.00: Skupno kosilo

Ob 13. ure naprej: na vrtu stojnice z jedačo in pijačo,

zabavne in folklorne točke, „Slovenski ansambel“.

Ob 17.00: V dvorani: Lojze Rezelj, predsednik Zedinjene Slovenije, „Besede ob 40-letnici“

Joža Vombegar: „Martin Krpan“, delna izvedba v režiji Maksa Borštinka

Na predvečer, 9. aprila, od 16 naprej se bodo v Našem domu v San Justu mladi iz Mendoze in iz Buenos Airesa pomerili v odbojki.

Vabi
ZEDINJENA SLOVENIJA

UDELEŽBA
ČASTNA DOLŽNOST

Prijave za skupno kosilo (cena A 15) v krajevnih domovih in na telefon št. 658-2866 in 659-5895 najkasneje do srede, 6. aprila.

Dne 17. aprila TOMBOLA v CARAPACHAYU

ZEDINJENA SLOVENIJA

Na občnem zboru 20. marca 1988 je bila potrjena sledeča članarina za leto 1988.

Za samske A 3 mesečno odn. A 36 za celo leto in za družine A 4,50 mesečno odn. A 54 za celo leto, če bo ista poravnana najkasneje do 30. junija 1988, ko bo upravni svet določil novo v zvezi s tedanjo inflacijo.

Posmrtnina se je dvignila pod istimi pogoji na A 250 za vsak smrtni slučaj.

Tudi je občni zbor potrdil sklep seje upravnega sveta, da v bodoče obračunava VSO ZAOSTALO ČLANARINO ZA PREJŠNJA LETA v višini tekoče članarine in NE v višini preteklega leta, kakor je to bilo do sedaj. Vendar se podaljša obračunavanje zaostale članarine po dosedanjem do vključno 30. aprila 1988.

Vošči vsem rojakom
blagoslovljene
velikonočne praznike

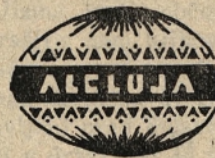
Luis Vernet 4225
Remedios de Escalada
T. E. 248-4021

Blagoslovljene velikonočne praznike
voščita vsem rojakom

MARJAN in HELENA LOBODA

Z A V A R O V A N J A

Sarmiento 385 - 1. nad. pis. 10 T. E. 312-2127 (1041) Capital

VSEM ROJAKOM TER MLADINI
V SLOVENIJI IN PO SVETU
ZELITA VESELO VELIKO NOČ

BOŽO IN BRANKO ŠABIČ

Izdelava industrijskih vzmeti

Los Matreros 3862 Villa León - Ituzaingó

skega dne, kateri je bil tako skrbno pripravljen, da je odlično odjeknil med gosti in rojaki. Tu gre predvsem zahvala predsedniku Pristave dr. Juliju Savelliju, režiserju Mihi Gaserju, njegovi ženi Anki in vsej pristavski srenji. Vsakoletna spominska proslava je bila to pot v večjih rokah režiserja Nikolaja Jeločnikarja in je tudi na odlični kulturni ravni obudila spomin na naše žrtve. Govornik na tej proslavi je bil mladi inženir Jernej Dobovšek, odbornik Zedinjene Slovenije, kateri je tudi sicer skozi vse leto zastopal društvo na raznih sejah in sestankih vseh emigrantskih skupin v Argentini. Lep dogodek je bil tudi obisk treh rojakov iz Trsta. Gospodom Kravosu, Simiču in Pertotu smo priredili v mesecu Avgustu primorski večer v „Našem domu“ v San Justu.

V septembru sem imel čast zastopati našo skupnost na slavnostni večerji ob proslavi emigrantskega dne. Večerje se je udeležil tudi predsednik Alfonsín z ministri. Osebno sem predsedniku Alfonsínu na kratko predstavil našo skupnost. Na pobudo Zedinjene Slovenije in medorganizacijskega sveta je zelo dobro uspelo tudi srečanje vseh javnih delavcev na Pristavi. Sklep je bil, da se bodo v bodoče taka srečanja vršila vsako leto na državni praznik 12. oktobra. Končno je tudi že v teku zgodovinski muzej, katerega na prošnjo Zedinjene Slovenije vodi Rudi Bras s pomočjo Silva Lipuščka. Sedež muzeja je v Rožmanovem domu in upamo, da bo kmalu toliko urejen, da bo mogoče pogledati prve razstavljene predmete. Na drugem katoliškem shodu sem predsedoval častnemu predsedstvu, kot predstavnik slovenske skupnosti v Argentini. Naj povem tudi, da je vsakoletna šolska kolonija pod vodstvom gđe. Mije Markeževe s sodelovanjem go-

spoda Vitriha in drugih, odlično uspela. Tudi slovenske šole so vedno pri Zedinjeni Sloveniji dobivale oporo in pomoč. Pred kratkim pa sem v spremstvu arh. Jureta Vombegarja osebno izročil pismo avstrijskemu veleposlaniku v Argentini kot solidarnost naše skupnosti z rojaki na Koroškem.

Poleg že začrtanega programa za zadnje leto mojega predsedstva pri Zedinjeni Sloveniji, sem si nadejal za nalogo pospeševati kar največ med rojaki medsebojno povezavo, predvsem pa se truditi na vseh področjih za ohranitev slovenske besede.

POROČILO NADZORNEGA ODBORA

je podal lic. Marjan Schiffrer, kakor sledi:

Pregledal sem potrdila za dohodke in izdatke in ugotovil, da so bila pravilno izstavljena in vključena v knjigovodstvo.

Tako tudi priča poročilo odgovornega knjigovodje, ki je bilanco pripravil in podpisal.

Zato priporočam, da se predložena dokumentacija odobri, s priznanjem vsem, ki so delo zgledno in požrtovalno opravili.

POTRDILO ČLANARINE ZA LETO 1988

Blagajničarka cont. Simonka Rarjer je prebrala sledeča dva sklepa upravnega sveta:

Na podlagi pooblastila rednega občnega zbora dne 30. marca 1980 je upravni svet na svoji seji dne 17. decembra 1987 določil članarino za leto 1988, ki bo v veljavi do 30. junija, ko se bo določila nova v zvezi s tedanjo inflacijo; in sicer: Za samske A 3, mesečno odn. A 36, za celo leto in za družine A

4,50 na mesec odn. A 54 za celo leto.

Posmrtnina se dvigne pod istimi pogoji na A 250 za vsak smrtni slučaj.

Potrjeno.

Na seji 10. marca 1988 pa je upravni svet določil, da se v bodoče obračunava zaostala članarina za prejšnja leta v višini članarine za tekoče leto in ne v višini preteklega leta, kakor je to bilo do sedaj. Vendar se podaljša obračunavanje zaostale članarine po dosedanjem do vključno letošnjega Slovenskega dne.

Potrjeno s tem, da podaljšanje obračunavanja zaostale članarine velja do 30. aprila letos.

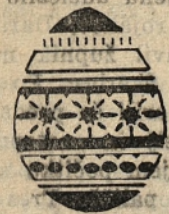
PREDLOG ZA SPREMEMBO DRUŠTVENIH PRAVIL

Predsednik komisije za študij sprememb društvenih pravil na tešnejšo povezavo z Domovi, dr. Andrej Fink, je poročal, da legalno ni mogoče ustanoviti neke organizacije, v kateri bi bili vključeni vsi Domovi. To pa zato, ker niso vsi Domovi ustanovljeni na isti juridični bazi. Po krajši izmenjavi mnenj se je sklenilo, naj se ponovno preuči dogovor, s katerim je bil ustanovljen medorganizacijski svet in se ga eventualno dopolni.

SLUČAJNOSTI

Po daljši izmenjavi mnenj slovenske ljudske šole in srednješolskega tečaja in o njenih učnih programih je prevzel šolski referent France Vitrih, da bodo na seji voditeljev ljudskih šol preučili možnost moderniziranja in uskladitve šolskih programov ter povezavo s Srednješolskim tečajem.

Ker ni bilo nadaljnjih vprašanj je predsednik Rezelj ob 12.30 končal občni zbor.

BLAGOSLOVLJENE PRAZNIKE
GOSPODOVEGA VSTAJENJA
VOŠČI VSEM ROJAKOM

ZEDINJENA SLOVENIJA

V noč človeške zgodovine
je zasijala Zarja velikonočnega jutra,
ki naj osmisli našo vsakdanjo pot!

Zveza slovenskih mater in žena

BLAGOSLOVLJENE VELIKONOČNE PRAZNIKE

vam želi

DRUŠTVO SLOVENSKA VAS

Blagoslova polne praznike vstajenja Gospodovega
želi vsem Slovincem

CACES s. r. l.

SLOVENSKO KERAMIČNO PODJETJE

Pedro Molina 132-42 Guaymallén - Villa Nueva Mendoza

Blagoslovljene praznike Gospodovega vstajenja
vošči vsem rojakom

BAJDA S. R. L.
P A R K E T

Juan B. Alberdi 3981 Capital T. E. 67-2494

Blagoslova polne praznike vstajenja Gospodovega
želi vsem Slovincem

JANEZ JAKOŠ in sinovi
AVTOMEHANIČNA DELAVNICA

Colón 17 T. E. 658-4869 Ramos Mejía

**Srečne in blagoslovljene
velikonočne praznike!**

STANDMETAL S.A.

ENTRE RIOS 3763

SAN JUSTO

JAKOŠ

SPLOŠNA ZAVAROVANJA

vošči vsem rojakom
blagoslovljene velikonočne praznike

Uradne ure: od 8.30 do 12, od 14 do 18

Colón 17

T. E. 658-4869

Ramos Mejía

J G C INGENIERIA

elektromehanične inštalacije, načrti, popravila, kontrolni sistemi

vam vošči

blagoslovljene velikonočne praznike

Pizzurno 554 - Ramos Mejía

Tel. 658-4869

ROJAKOM V ARGENTINI IN PO SVETU

BLAGOSLOVLJENO VELIKO NOČ!

Oblak Hnos. S. A.

ALMAFUERTE 3868

SAN JUSTO

**KREDITNA ZADRUGA
"SLOGA" Z O. Z.**

**MUTUAL
SLOGA**

Bm. Mitre 97 Tel. 658-6574 / 654-6438 Ramos Mejía

VOŠČITA VSEM ČLANOM IN ROJAKOM V ARGENTINI,
SLOVENIJI, ZAMEJSTVU IN ZDOMSTVU VESELE, MIRNE
IN NOTRANJE DOŽIVETE PRAZNIKE GOSPODOVEGA
VSTAJENJA IN NAŠEGA ODREŠENJA.

OBVESTILA

VELIKI ČETRTEK, 31. marca:

V slov. cerkvi Marije Pomagaj v Slovenski hiši slovesna sv. maša ob 19.

VELIKI PETEK, 1. aprila:

V slov. cerkvi Marije Pomagaj v Slovenski hiši ob 19 bogoslužno opravilo.

VELIKA SOBOTA, 2. aprila:

V slov. cerkvi Marije Pomagaj v Slovenski hiši ob 22 velikonočna vigilija in sv. maša.

VELIKA NEDELJA, 3. aprila:

V Našem domu v San Justo po sv. maši Slovenska velika noč.

V Slomškovem domu ob 19. uri sv. maša s petjem mladinskega zbora. Po maši mladinsko velikonočno srečanje.

SREDA, 6. aprila:

Zveza slovenskih mater in žena ima ob 17 predavanje v Slovenski hiši. Razmišljanje o naši 40-letnici v Argentini bo podal msgr. dr. Alojzij Stare.

SOBOTA, 9. aprila:

Sestanek staršev Slov. srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 17. uri. Proforska seja pa ob 15. uri.

NEDELJA, 10. aprila:

33. SLOVENSKI DAN V SLOMŠKOVEM DOMU ob 40-letnici Zedinjene Slovenije. Celodnevni program.

SOBOTA, 16. aprila:

Redni pouk Slov. srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15. uri.

NEDELJA, 17. aprila:

V Carapachayskem domu vsakoletna tombola.

V Slomškovem domu občni zbor po sv. maši (ob 10. uri).

Na Pristavi po sv. maši razgovor z somišljeniki SLS.

Darujte v tiskovni sklad!

S. L. S.

vabi somišljenike na razgovor, ki bo v nedeljo, 17. aprila po sv. maši na Pristavi. S tem se prične letošnji ciklus sestankov po slovenskih Domovih. Za vse člane Zbora zaupnikov SLS naj bo udeležba na teh srečanjih častna dolžnost.

O B Č N I Z B O R

Slomškovega doma

v nedeljo, 17. aprila
po sv. maši

**Slovenski
srednješolski tečaj**

Sobota, 9. aprila, ob 17. uri
v Slovenski hiši

Sestanek s starši

Vsi lepo vabljeni!

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
REDACCION Y ADMINISTRACION:
RAMÓN L. FALCÓN 4158
1407 BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: 69-9503

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:
dr. Tine Debeljak, Tone Mizerit,
dr. Katica Cukjati, Gregor Batagelj

Correo Argentino Central (B)	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual No. 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije za l. 1988
Za Argentino A 100; pri pošiljanju po
pošti A 120; Združ. države in Kanada
pri pošiljanju z letalsko pošto 60 USA
dol.; obmejne države Argentine 53 USA
dol.; Evropa 65 USA dol.; Avstralija,
Afrika, Azija 70 USA dol.; ZDA, Ka-
nada in Evropa za pošiljanje z navad-
no pošto 45 USA dol.

TALLERES GRAFICOS "VILKO" S.R.L., ESTA
DOS UNIDOS 425, 1101 - BUENOS AIRES
T. E. 362-7215

NAROČNIKOM V ARGENTINI

Zaradi novih predpisov o izplače-
vanju čekov prosimo vse naročnike v
Argentini, ki plačujejo naročnino po
čekih ali poštnih makazilih, da te
nastavljajo izključno na naslednje
naslove:

Mutual SLOGA
Talleres Graficos VILKO S.R.L.
Najlepša hvala.

Uprava Svobodne Slovenije

MEDIAS "NANCY" ®

Fabrica: Av. Mitre 3861

1678 Caseros — Buenos Aires

T. E. 750-0583

Vsem znancem in prijateljem sporočamo, da nas je po hudi
bolezni v 63. letu starosti zapustil naš dragi mož, brat in svak,
gospod

Franc Papler

K zadnjemu počitku smo ga položili v nedeljo, 6. marca, na
pokopališče v Lanusu.

Zahvaljujemo se g. Francetu Burji CM za podelitev sv. za-
kramentov in g. Janezu Petku CM za sv. mašo in molitve pri
grobu. Zahvaljujemo se vsem številnim obiskovalcem v bolzni
in vsem kropilcem.

Priporočamo pokojnika v molitev in blag spomin.

Žalujoči:

Žena Marija roj. Burja,
sestra Iva vd. Miklič z družino;
v domovini:
mama Marjeta,
sestri Marija in Štefka,
brata Anton in Marjan
z družinami
v imenu ostalega sorodstva.

Buenos Aires, Ljubljana, Moravče, Ptuj

Sporočamo, da je 22. marca 1988 umrla naša ljubljena žena, mati in
sestra

Tinka Šušteršič roj. Vombergar

Nepozabno Tinko smo v sredo, 23. marca spremili iz Slomškovega
doma na pokopališče v Pablo Podestá, Tres de Febrero, k večnemu po-
čitku.

Čutimo dolžnost javne zahvale zdravstvenemu osebju bančne polikli-
nike, zlasti dr. Marku Marinu, hišnim redovnicam, posebej materi Terezi
in hišnemu kaplanu ter prav vsem, ki so Tinki bili v boleznih v pomoč in
tolažbo. Prav pristrčna zahvala msgr. dr. Mirku Gogali za daritev sv. maše
in obiske, dr. Juretu Rodetu in prelatu dr. Alojziju Starcu za molitve ob
krsti, župniku Jožetu Škerbeu za obiske, podelitev sv. zakramentov v smrtni
uri, pogrebno sv. mašo in vodstvo pogreba. Bog povrni pevskega zbora
Gallusa za lepe pesmi ob slovesu, predsedniku ZS Lojzetu Rezlju in zastop-
stvu šole za lepe poslovnice besede. Dobrotnikom, darovalcem cvetja in
vsem, ki so z nami delili žalost slovesa — Bog povrni!

Mož Marjan,
sin Luka,
hči Marjana in mož Lojze Rezelj,
brat Jure z družino in
ostalo sorodstvo.

Hurlingham, Haedo, Cruz del Eje, Río Gallegos, Kamnik,
Kranj, Ljubljana